Cursor

34 nummer

23 mei 1996 jaargang 38

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

College van bestuur praat met betrokkenen crisis Bouwkunde

Het college van bestuur heeft afgelopen week in de persoon van Henk de Wilt, voorzitter van het CvB, gesprekken gehad met prof.ir. Jo Coenen, ir. Sjoerd Soeters en anderen over de situatie bij Bouwkunde. Het CvB maakt deze week hun bijdrage aan de discussie bekend aan het faculteitsbestuur. Vorige week zondag faxte Soeters een persbericht naar diverse kranten met een oproep om Architectonisch Ontwerpen te boycotten als daar niets verandert, reden waarom Dirrix, Ruyssenaars en Loerakker hun werkzaamheden willen neerleggen. Deze dreiging tot boycot betreft zowel de vrije hoogleraarsplaats als toekomstige studenten.

door Gerard Verhoogt

Soeters nam het initiatief na het symposium van (IC)² toen bekend werd dat Dirrix, Loerakker en Ruyssenaars zouden stoppen als de situatie bij Architectonisch Ontwerpen niet zou veranderen. Het contract van Dirrix en Ruyssenaars loopt binnenkort af, hoewel dat voor hen niet betekent dat het niet verlengd zou worden, en Loerakker gaat met emeritaat. De fax was mede ondertekend door de architecten Coenen, Anette Marx, Wim Quist, Rudy Uytenhaak, Ton Venhoeven en Noud de Vreeze, voorzitter van het Stimuleringsfonds voor Architectuur. De ondertekenaars eisen 'een grondige beleidswijziging èn fundamentele herschikking naar inhoud en getal van de leerstoelen en medewerkersplaatsen vòòr de faculteit op verantwoorde wijze weer architecten op kan leiden.'
Een ontdane decaan prof.dr.ir Thijs Bax: 'Dit is afschuwelijk. Deze actie is niet gebaseerd op een zorgvuldige analyse. De buitenwereld denkt dat ze een bijzondere relatie met de TUE hebben en goed op de hoogte zijn, maar ze zijn geïnformeerd door de mensen waar we problemen mee hebben.'
De laatste jaren namen veel (inter)nationale commissies de studie onder de loep, architectuur incluis. Bax: 'Niemand kwam tot verstrekkende conclusies zoals in het persbericht staan, ook de beroepsorganisaties niet. Zo'n actie diskwalificeert de diploma's en de goede naam van medewerkers en andere afstudeerrichtingen. Het getuigt van gebrek aan verantwoordelijkheid; ik had dit niet verwacht van mensen van deze signatuur. Het heeft mijn vertrouwen in deze mensen echt geschokt.'
Een woordvoerder van Coenen deelde mee dat die de inhoud van het persbericht kende, maar met name de alinea over de boycot te zwaar vond. Liever richt hij zich op de toekomst, zeker na het gesprek met het CvB. Marx ontving de inhoud van de tekst te laat. Ze ondersteunt de actie, ook na lezing achteraf: 'Op zich is zo'n pamflet goed omdat het iets losmaakt. Ik kan wel zeggen: 'Dit had anders gekund, of dit gaat iets te ver', maar er moest echt iets gebeuren.'
Vraag is of de oproep het werk van de bemiddelingscommissie van prof.dr.ir. Mathieu Weggeman niet doorkruist. Die betreurt het extreme standpunt van de indieners van de fax, maar beseft terdege dat de emoties hoog op zijn gelopen. Weggeman: 'Ik merk heel goed, ook op het symposium van (IC)² dat de betrokkenheid van medewerkers, studenten en externe architecten zéér groot is. Er komt nu wel meer druk omdat de publieke opinie een rol speelt. Ik vraag me wel af of de ondertekenaars van de fax voldoende stil hebben gestaan bij de consequenties ervan, het gaat hier wel om de continuïteit van de faculteit. We weten dat mensen in geval van twijfel het zekere voor het onzekere nemen. Bovendien kun je ook niet zeggen dat de mensen hier jaren hebben zitten slapen.'
Op 20 juni is er een conferentie met zo'n vijftig mensen, waaraan het bestuur, de raad, vertegenwoordigers van het bureau van de faculteit (NOP), medewerkers en studenten deelnemen. Daar wordt het manifest besproken dat het bestuur heeft opgesteld. Ze maakt daarin haar visie voor de toekomst kenbaar, zowel over de inhoud van de studie als geheel. Daarna bespreekt men de oplossingsstijlen die het bestuur voorstelt om deze doelen te bereiken. De bespreking vindt plaats in heterogene subgroepen van medewerkers, bestuur en studenten. Weggeman: 'Daarna kan het bestuur het manifest aanpassen. Zo hopen we in ieder geval duidelijkheid te creëren, zodat er een weloverwogen keuze gemaakt kan worden.' Dat gebeurt in de daaropvolgende faculteitsraadvergadering, waar het slotmanifest, en eventueel de voorlopig ingetrokken motie van wantrouwen, terugkomt.

Deze week

5 *Cursor sprak met burgemeester dr. Rein Welschen over de relatie van zijn gemeente met de TUE en over hoe hij Eindhoven ziet als studentenstad.*

7 *Elk jaar komen er in Nederland zo'n 15.000 tot 30.000 whiplash-slachtoffers bij. Ir. Marko de Jager heeft een computermodel gemaakt dat nabootst wat de nek bij een botsing te verduren krijgt.*

11 *Het CvB heeft een tweede discussienota over de huisvesting gepubliceerd. Het TUE-terrein blijft groen en de voornaamste activiteiten concentreren zich rondom een 'centrale loper' aan de zuidkant van het terrein.*

Academy Award 1996

door Lisa Mattemaker

Dinsdagavond was het weer zover: tijd voor de uitreiking van de Academy Awards. Het auditorium was getransformeerd tot sfeervolle theaterzaal. De belangstelling voor de uitreiking was niet overweldigend, maar dat mocht de pret niet drukken. Prof.dr.ir. Egbert-Jan Sol ontving de Award Docent voor de vooruitstrevende manier waarop hij Internet inzet in het onderwijs bij de faculteit Technologie Management. De Award Onderwijs werd toegekend aan het drietal Marcel van Kervinck, Remco van Engelen en Wouter Slegers. Deze informaticastudenten werden geprezen voor hun programmeurscapaciteiten. De Award Sport ging naar de Thêtaan Gerard Egelmeers, die deel uitmaakt van de Nederlandse bondsselectie en nu traint voor mogelijke uitzending naar de Olympische Spelen in Atlanta. Elektrostudent Marco Konert nam de Award Politiek in ontvangst. Hij was actief bij TH-één en het Studentenbureau en zat in de U-raad. De Award Cultuur kwam in handen van Hannek Höwler, voor zijn inzet voor het toneel binnen en buiten Doppioverband. Als laatste werd Jaap van Ekris de trotse bezitter van de Award Organisatie. Dit voor zijn vele werkzaamheden bij de ESSF.

Wim de Leeuw overhandigt mogelijk Atlanta-ganger Gerard Egelmeers de Award Sport. Foto: Bram Saeys

Biomedische technologie krijgt goedkeuring ACO

van De Redactie

Bij het ter perse gaan van dit nummer werd bekend dat de Adviescommissie Onderwijsaanbod (ACO) een positief advies heeft uitgebracht over de door de TUE samen met de Rijksuniversiteit Limburg aangevraagde opleiding biomedische technologie. De ACO heeft eerdere plannen met betrekking tot deze opleiding tot twee keer toe afgewezen. De ACO dient het ministerie van OC&W van advies aangaande dit soort nieuwe opleidingen.
Een van de struikelblokken bij de eerder ingediende plannen was het feit dat een opleiding die naar het idee van het ministerie in principe identiek is, leidt tot verschillende titels, namelijk die van doctorandus aan de Rijksuniversiteit Limburg en die van ingenieur aan de TUE. Aan het bezwaar van het ministerie is in zoverre tegemoet gekomen dat de opleiding biomedische technologie nu een vijfjarige voltijdse ingenieursopleiding wordt aan de TUE. Er zal wel nauw samengewerkt worden met de Rijksuniversiteit Limburg. Wanneer minister Ritzen op basis van het advies van de ACO ook in positieve zin beslist, kan de opleiding in principe in 1997 van start gaan.

Mensen

Donderdag 30 mei om vier uur verdedigt **ir. Marko de Jager** uit Dordrecht in promotiezaal 5 van het auditorium zijn proefschrift 'Mathematical head-neck models for acceleration impacts'. In het kader van deze dissertatie is een computermodel gemaakt dat nabootst wat de nek bij een botsing te verduren krijgt. Dit model geeft inzicht in het ontstaan van nekletsel (whiplash) bij botsingen en helpt ontwerpers bij het ontwikkelen van veiliger auto's. Promotoren zijn prof.dr.ir. J. Wismans en prof.dr.ir. J. Janssen, beiden hoogleraar werktuigbouwkunde aan de TUE. Marko de Jager (29) studeerde in 1991 aan de TUE af als werktuigbouwkundig ingenieur. Aansluitend verrichtte hij met financiële steun van TNO dit promotie-onderzoek aan de TUE. Sinds 15 mei is hij werkzaam bij Philips Research in Eindhoven. Op pagina 7 van dit nummer staat een uitgebreide beschouwing van dit proefschrift.

Vrijdag 31 mei houdt **prof.ir. P. Rutten** zijn intreerede met als titel 'Strategisch bouwen'. Ir. Paul Rutten is sinds begin 1994 hoogleraar in de faculteit Bouwkunde voor het vakgebied bouwfysica/ binnenmilieu. Hij houdt de rede naar aanleiding van zijn ambtsaanvaarding in de blauwe zaal van het auditorium, aanvang vier uur.

Prof.ir. P. Rutten
Foto: Reproductie & Fotografie

Maandag 3 juni om vier uur verdedigt **ir. Maarten Campman** uit Eindhoven in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Kinetics of carbon monoxide oxidation over supported platinum catalysts. The role of steam in the presence of ceria'. Drieweg-katalysatoren die gebruikt worden bij auto's bestaan uit een monoliet-reactor met duizenden parallelle kanalen bedekt met een washcoat. In deze dissertatie is de katalytische oxydatie met zuurstof op washcoat-katalysatoren bestudeerd. De nadruk bij dit onderzoek is gelegd op de intrinsieke kinetiek van de reactie, zowel mèt als zonder stoom. Promotoren zijn prof.dr.ir. G. Marin (TUE) en prof.dr. J. Moulijn (TU Delft). Maarten Campman (29) studeerde in 1990 aan de TUE af als scheikundig ingenieur. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek aan de faculteit Scheikundige Technologie van de TUE. Hij werkt sinds vorige maand bij General Electric Plastics.

In memoriam

Op 1 april overleed **Els Rademaekers**. Zij was vanaf 1 maart 1961 secretaresse bij de Bouw Technische Dienst. Haar leven richtte zij vooral op haar werk en op haar familie, waarvoor zij in gelijke mate toegewijd en zorgzaam was. Het secretariaat was haar domein van waaruit ze iedereen hielp die een beroep op haar deed. Bijzondere aandacht besteedde ze aan onze taal en spelling en aan de fraaie opmaak van het typewerk. De laatste jaren nam haar gezondheid af en haar veerkracht werd minder. Mede daardoor maakte zij per 31 december 1992 gebruik van de vut-regeling.
In onze herinnering was zij van nature een kordate en opgewekte vrouw voor wie zorgzaamheid richtinggevend was. Wij wensen haar familie, voor wie zij de bindende factor was, veel sterkte bij het verwerken van het verlies van Els.

directie en medewerkers BTD

Vedische wetenschap

Op woensdag 29 mei zal van 20.00 tot 21.30 uur aan de TUE, HG 1.16, een lezing gehouden worden over Vedische teksten. De Vedische wetenschap legt uit dat de evolutie, zoals al het andere, in harmonie is met de intelligente ontwerper, God. Gastspreker is Hare Krishna-lid R. Knaapen.

Teleac, TUE en Internet

Zondag 26 mei verschijnt op Nederland 2 een programma van Teleac over het toenemende belang van Internet en de bijkomende risico's. In verband hiermee interviewde men onder meer dr. Wietse Venema van de faculteit Wiskunde en Informatica. Hij is één van de schrijvers van het bekende (of beruchte) programma SATAN, een programma waarmee gaten in de beveiliging van een computersysteem kunnen worden gevonden. Arnoud Engelfriet, voorzitter van de TUE-computervereniging STACK, zal iets vertellen over anonimiteit en het gebruik van remailers op Internet.

Openstelling Centrale Leeszaal

Tijdens de tentamenperiode zal de Centrale Leeszaal in de volgende weekends van 9.00 tot 23.00 uur geopend zijn: 25, 26 en 27 mei (Pinksterweekend); 1 en 2 juni; 8 en 9 juni; 15 en 16 juni; 22 en 23 juni.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413,
9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Architecten kraken harde noten op bouwkunde-symposium

'De opleiding in Eindhoven is letterlijk en figuurlijk vergrijsd. Integratie is impotentie geworden, het verbindt alles met alles, maar zonder esprit. Er is steeds meer demotivatie, maar bij velen blijven de woorden in de keel steken. Ik wil boter bij de vis. Ik wil de sleutel van de schatkist voor het onderzoeksbudget voor AO. Het architectuuronderwijs moet centraal staan en iedereen moet daar verantwoordelijk voor zijn. Maar de lamp is niet uit, hij flikkert. En dàt is interessant.' Aldus een emotionele prof.dr.ir. Gerard van Zeyl (TUE), één van de dertien sprekers 10 mei op het symposium van (IC)² over de problematische situatie bij Architectonisch Ontwerpen (AO) bij Bouwkunde.

door Ilse Schuts & Gerard Verhoogt

Prof.ir. Hubert Jan Henket (TUE) legde de vinger op àlle zere plekken: het academisch niveau, de integratie van de vakgroepen en het tekort aan personeel bij AO.
Henket: 'De kerngedachte is goed: verschillende disciplines bij elkaar in één opleiding, opgezet vanuit één gemeenschappelijk idee.
In de ontwerp-opleiding moet men de specialisaties 'kennen' en kunnen 'lezen'. Respect voor anderen en de eigen positie is daarbij noodzakelijk.' Het bewijs ziet hij in de projecten-colleges. Wat bindt iedereen? Bouwen en ontwerpen.
Henket: 'Maar het ontwerpen is verloren gegaan, niet alleen bij AO. In de kern is dat een mentaliteitsprobleem: men vindt verwetenschappelijking belangrijker dan ontwerpen.'
Die opvatting komt overeen wat men op de TUE vindt: Bouwkunde is 'moeilijk' omdat het geen harde wetenschap is. Met het opdelen van het vak zou het wel grijpbaar zijn. Bouwfysici zijn perfecte rekenaars, maar hun ontwerpmentaliteit is ver te zoeken. Henket: 'Dit is een structurele fout. En het argument 'geen tijd' is een kwestie van prioriteiten stellen.' Alleen door het ontwerpen centraal te stellen bij alle vakgroepen is het probleem volgens hem op te lossen. Maar als je de opleiding niet op deze manier verandert moet je de deuren sluiten.' Maar ook het personeelstekort, de vergrijzing en de verminderde financiën vormen een groot probleem.

Oud meubilair

Prof.ir. Jo Coenen, ir. Sjoerd Soeters, ir. Ton Venhoeven en Van Zeijl benadrukken het belang van thema's als kunstgeschiedenis, geschiedenis van de stedebouw; kijken naar de stad en het landschap en de gevolgen voor de stedebouw: concepten en opvattingen; de plaats van de ontwerper tegenover de opdrachtgever en overheid; vorm en ritme en sociologische en symbolische aspecten.
Soeters: 'De stof moet levende materie zijn. Dat geldt ook voor de mensen. Die blijven te lang zitten; er is teveel oud meubilair.'
Volgens Coenen moet de architect prioriteiten kiezen en de uiteindelijke leiding houden. Doorslaggevend is houding, kennis en culturele verantwoordelijkheid.
Coenen: 'Als het zover komt dat bouwfysica en bouwinformatica de hoofdrol gaan spelen, dan maak ik me zorgen. Ik besteed in de praktijk de meeste tijd aan het verdedigen van de tekeningen en ontwerpen, niet aan het maken ervan. Men ziet de architect steeds vaker als esthetisch adviseur. Sorry hoor, maar ik heb zelf leren denken.'
Jan Thijs Boekholt: 'Bij ontwerpmethoden betekent wetenschappelijkheid het poneren van onbewezen gevoelsmatige uitingen over het ervaren van verbanden die wel eens waar zouden kunnen zijn. Die vormspychologie wordt echter niet wetenschappelijk benaderd. De nadruk ligt teveel op het bijzondere in plaats van op het alledaagse. Hij ziet het liever andersom. Boekholt: 'Ons architectuuronderwijs benadrukt het 'Wat' teveel, niet het 'Hoe'; er is geen synthese.'

Doodsteek

Prof.ir. Bert Dirrix vreest dat de allesomvattende rentabiliteit de academische vrijheid bedreigt. Daardoor loopt vernieuwend onderzoek gevaar, terwijl de nieuwe opzet ook niet veel goeds oplevert. De BIBI, de Breed Inzetbaar Bouwkundig Ingenieur, wijst hij resoluut af: 'De BIBI is een illusie. De architectuur wordt dan van iedereen en dus van niemand meer. Dit integratiemodel ontstond na de jaren '70, toen de culturele dimensie nog veroverd moest worden. Dat stimuleerde studenten. Maar met de bezuinigingen begon tevens de leegloop.' Dirrix bevestigt Henket: 'Vroeger zaten er bij de differentiaties meer architecten, nu veel meer specialisten, die vaak geen affiniteit met ontwerpen hebben. Het specialisme is de doodsteek.' Volgens Soeters (die van 1967-1976 op de TUE studeerde) zijn niet alleen de docenten, maar is ook de positie van het vak ontwerpmethoden nog hetzelfde: 'Sinds de jaren '60 staat dat los van het ontwerpen. De integratie komt niet tot stand als je zo'n theoretische opstelling losmaakt van de dynamische praktijk.'
Dirrix pleit juist voor het experiment: 'Nu staat Bouwkunde stil in een maatschappij die veel nieuwe architectonisch middelen heeft. Men moet respecteren dat architectuur onzeker en onvoorspelbaar is, ook bij ontwerpmethoden. Studenten moeten in het eerste jaar voor AO kunnen kiezen om tijd te hebben om het conceptualiseringsvermogen te ontwikkelen. In de staf moeten meer jonge architecten komen en in de differentiaties sowieso meer architecten om goed over het ontwerp te kunnen communiceren.'

Versnippering

Soeters vindt de student het slachtoffer van de consequente uitholling van architectuur in de laatste jaren. Een verbitterde ir. Rudie Uytenhaak, die hier studeerde èn hoogleraar was, rekende Soeters' bewering voor. Tussen 1975-1990 gingen er 27 architecten bij AO weg, zeven vertrokken naar andere vakgroepen en twintig anderen verdwenen helemaal van de faculteit. Slechts twee nieuwe wetenschappelijk medewerkers bij AO kwamen ervoor in de plaats.
Uytenhaak: 'Alleen de studenten en de bibliotheek (vanwege de tijdschriften) zorgen nog voor vernieuwing. Wil je goede studenten om je heen, kom dan naar Eindhoven. Voor onderzoek was hier weinig plaats, op mijn eigen bureau doe ik daar meer aan.' De versnippering van hoogleraarplaatsen en de scheiding der geesten leidt tot onbegrip en een gebrek aan respect. Soeters: 'In de wandelgangen hoor ik: Bij Van Zeyl zitten de gekken.' Boekholt: 'Mijn grootste ergernis is de enorme etikettering binnen de faculteit, als een student voor het eerst bij mij komt is het eerste dat hij vraagt: 'Moeten we bij u alles op de PC doen?'
Door het personeelstekort ontbreekt de intensieve begeleiding en is er te weinig ruimte voor relevant onderzoek. Maar wanneer is een docent capabel? Een student uit de zaal: 'Als hij/zij wil luisteren en als je er een goed gesprek mee kunt voeren. Docenten moeten passie uitstralen, dan maakt het niet uit uit welke vakgroep hij komt. Deze groep docenten moet groter worden. Te vaak horen studenten de dooddoener: 'Heb je er wel genoeg tijd aan besteed?'.'
Maud Aarts, studente, bevestigt het wantrouwen: 'We worden in het eerste jaar al tegen elkaar uitgespeeld. Atelierbegeleiders proberen de studenten dan al voor te bereiden op hùn vakgroep.'

Lichtpuntje

Aan het eind levert een rondje langs de sprekers een somber beeld op. Het bestuur is de bepalende factor in verbetering van de opleiding, maar daarover zou dit debat niet gaan. Noodkreten van Uytenhaak als 'Stop de afroming van Architectonisch Ontwerpen' en van Soeters 'Onder deze omstandigheden heeft niemand het recht om architecten af te laten studeren' en 'Herstart of sluiten' spreken boekdelen. Henket ziet als enige een lichtpuntje: 'Het is als een ontwerpopgave, er is geen geld, geen tijd, et cetera. Er moet een gestructureerde faculteitsdiscussie komen, niet via faculteitsblaadjes en dergelijke. We moeten zo snel mogelijk met elkaar doorgaan. Het moet lukken.'
Boekholt relativeert de crisis op zijn eigen manier: 'Zo'n debat eens in de zeven jaar is best leuk.' Hij spreekt uit ervaring, dit is immers alweer z'n derde crisis tijdens ruim twintig jaar TUE. (IC)² heft zich op en komt terug als (CC)²: de ContinuïteitsCommissie en speelt de bal naar de docenten. De discussie gaat voort via e-mail op initiatief van LAVA. Wie informatie wil ontvangen, moet een e-mail sturen aan majordono@tue.nl (zonder subject, mèt het bericht 'subscribe LAVA-L;.) Op internet is informatie te vinden op: http:/www.bwk.tue.nl/lava/other.

Scala in gebruik genomen

Op 10 mei was het zover: Scala werd officieel geopend. Wethouder Wil van Zon verrichtte de openingshandeling en zo was de weg vrij voor de genodigden om het gebouw te bezichtigen en konden de studentenverenigingen Doppio, Footloose, Modern, Student Proof, Quadrivium, ESHBF en Dekate Mousa hun plaats innemen.
Foto: Jaap van Ekris

Open opinies

Identificatieplicht

Vorig jaar, rond 1 juni, heb ik, met vage gevoelens van tegenzin, een kopie van mijn paspoort ingeleverd bij de personeelsadministratie. Dat werknemers verplicht werden een kopie van hun paspoort in te leveren, was een uitwerking van de Wet Identificatieplicht. Deze wet houdt in dat iedereen zich in bepaalde situaties moet kunnen identificeren, zoals bij zwartrijden of op de werkvloer. Werknemers die geen kopie van het paspoort inleverden, werden bij wijze van sanctie door de belasting aangeslagen in het hoogste tarief, het 'anoniementarief'. Toen ik mij meer ging verdiepen in de achtergronden van de Wet Identificatieplicht, kreeg ik pas echt spijt van het inleveren van de kopie van mij paspoort. Deze wet lijkt me een kanon om op een mug te schieten. Hoeveel 'illegalen' zou de werkgever met al die verzamelde kopietjes hebben opgespoord? En waarom moet mijn werkgever meedoen aan het opsporen van 'illegalen', terwijl dat werk van de vreemdelingenpolitie is? Daarnaast heb ik er bezwaar tegen, door het inleveren van mijn kopie mee te werken aan het herkenbaar maken van collega's zonder perfecte verblijfsstatus. Blijkbaar moet iedereen meedoen om de aanwezigheid van 'illegalen' in Nederland onmogelijk te maken. Ik geloof echter niet dat hun aanwezigheid schadelijk is, en denk dat er andere manieren zijn om de problematiek rond deze mensen op te lossen.
Verschillende mensen hebben wel geweigerd mee te werken aan de identificatieplicht, of zijn zelfs naar de rechter gestapt. Eén zaak is al gewonnen: werknemers hoeven geen kopie van het paspoort in te leveren, en het 'anoniementarief' mag van de rechter niet worden opgelegd. Dit blijkt uit een uitspraak van de Belastingkamer bij het Gerechtshof Den Haag op 22 maart dit jaar.
Wie net als ik spijt had van het inleveren van een kopie van het paspoort, kan die op grond van deze uitspraak terugvragen; nieuwe werknemers hoeven het paspoort alleen bij de personeelsadministratie te laten zien. En zou het geen mooi gebaar zijn als de administratie ook zelf een initiatief zou nemen en de kopietjes aan de werknemers zou terugsturen?

Niels Lous

Alle Russen drinken wodka

In Cursor 32 was ik te gast in de rubriek Buitenlandse Zaken. De kop boven het artikel luidde: 'Alle Nederlanders gebruiken drugs'. Dit citaat was echter uit z'n context gerukt, kon zodoende verkeerd begrepen worden en dat gebeurde ook. De journalist zei namelijk: 'Alle Russen drinken wodka', waarop ik antwoordde: 'Dat is net zo'n waanidee als dat alle Nederlanders drugs zouden gebruiken.' In het artikel werd dat zo ook weergegeven, de kop erboven suggereerde nu echter iets totaal anders en riep zodoende een verkeerd beeld op.

Mikhail Danilouchkine

Ander nieuws

Dienst Personeel en Organisatie

Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen

Met ingang van 1 juli 1994 is de WBEAA in werking getreden. Deze wet is er op gericht om de achterstandspositie van allochtonen op de arbeidsmarkt op te heffen. De WBEAA verplicht werkgevers: te onderzoeken in hoeverre hun personeelsbeleid, arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden een belemmering vormen voor allochtonen om binnen hun onderneming/organisatie aan het werk te komen; maatregelen te nemen om een evenredige arbeidsdeelname van allochtonen mogelijk te maken; een personeelsregistratie op te zetten, een jaarverslag te maken en in een werkplan aan te geven hoe hij denkt het aantal allochtone werknemers te vergroten; het werkplan vast te stellen na overleg met de ondernemingsraad of het bij of krachtens de wet voor zijn onderneming/organisatie ingestelde medezeggenschapsorgaan.
Het college van bestuur van de TUE is tot op heden zeer terughoudend geweest in het tot uitvoering brengen van de WBEAA, omdat deze in den lande nogal wat negatieve reacties heeft opgeleverd. Begrijpelijk, omdat de door de wet voorgeschreven wijze van verzamelen en vastleggen van gegevens op zichzelf gevoelens van discriminatie oproept. De wetgever heeft in 1995 echter op niet mis te verstane wijze te kennen gegeven dat de wet onverkort dient te worden uitgevoerd. Het CvB is niet vrij om de wet naast zich neer te leggen.
De wet geldt voor werkgevers die tenminste 35 werknemers (deeltijdwerkers meegerekend) in dienst hebben. Zij zijn verplicht om te streven naar een evenredige vertegenwoordiging van allochtone werknemers, die overeen komt met hun aandeel in de regionale beroepsbevolking, rekening houdend met de kwalificatie- en geschiktheidseisen van de allochtone werknemers. Onder allochtonen verstaat de wet: degenen die zich, komend van elders, in Nederland hebben gevestigd en hun kinderen. In een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) geeft de minister elke twee jaar aan welke allochtonen tot de doelgroep zullen behoren. Momenteel zijn de volgende personen en hun kinderen aangewezen: personen geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen, Aruba, Vietnam, voormalig Joegoslavië, Somalië, Ehtiopië, Iran en Irak.
De werkgever is volgens de wet verplicht een administratie bij te houden, waaruit blijkt hoeveel allochtone werknemers hij in een bepaald jaar in dienst heeft. Deze persoonsregistratie bevat uitsluitend de volgende gegevens: a. de naam van de betrokken werknemer; b. zijn/haar geboorteland; c. het geboorteland van zijn/haar ouders; d. het al dan niet tot de doelgroep van de wet behoren; e. het functieniveau; f. de aard van de dienstbetrekking. Werknemers zijn verplicht de gegevens onder a t/m c te verschaffen. De registratie is alleen bedoeld om te voldoen aan de verplichtingen van de wet en zal voor geen ander doel worden gebruikt. Overigens is bij AMvB wel bepaald dat bovengenoemde persoonsgegevens niet in de afzonderlijke persoonsregistratie mogen worden opgenomen, indien de werknemer daartegen schriftelijk bezwaar maakt.
Uiterlijk vóór 1 juni van elk jaar moet de werkgever op basis van de gegevens uit de persoonsregistratie een schriftelijk verslag over het voorafgaande kalenderjaar deponeren bij een nader te bepalen bestuurslichaam, vergezeld van een accountantsverklaring. De werkgever moet in het verslag een toelichting op de cijfers geven, alsmede conclusies daaruit trekken. Daarnaast dient hij aan te geven welke maatregelen hij in het verslagjaar heeft genomen om tot een evenredige vertegenwoordiging van allochtone werknemers te komen. Het verslag is openbaar en dient minimaal vijf jaar door de werkgever te worden bewaard.
Behalve een jaarverslag moet de werkgever ook elk jaar zijn personeelsbeleid ten aanzien van de allochtone doelgroepen vaststellen en registreren in de vorm van een zogenaamd 'taak-stellend werkplan'. Het werkplan wordt vastgelegd na overleg met ondernemingsraad of medezeggenschapsraad en dient ook vijf jaar bewaard te worden. In tegenstelling tot het jaarverslag is het taakstellend werkplan niet openbaar. Wel zal de werkgever op verzoek een kopie moeten sturen naar het Regionaal Bureau voor de Arbeidsvoorziening (voorheen Arbeidsbureau) in zijn regio.
Indien de werkgever niet, niet volledig, of niet op tijd aan de door de wet terzake opgelegde verplichtingen voldoet, is hij in overtreding en kan hij een boete krijgen. Als de werkgever in het verslag opzettelijk onjuiste gegevens vermeldt, begaat hij een misdrijf, waarna strafvervolging kan plaatsvinden.
Binnenkort krijgen alle personeelsleden van de TUE een zogenaamd 'Registratieformulier geboorteland' toegezonden, waarin naast de eigen naam, voorletters en personeelsnummer, de volgende gegevens worden gevraagd: het eigen geboorteland, het geboorteland van de vader, het geboorteland van de moeder. U bent wettelijk verplicht dit formulier volledig in te vullen en te retourneren! Bij het registratieformulier is een 'Verklaring van bezwaar' gevoegd. Als u er bezwaar tegen heeft dat de TUE uw gegevens verwerkt in het persoonsregistratiesysteem, gelieve u dit kenbaar te maken door deze verklaring in te vullen en tegelijk met het ingevulde registratieformulier te retourneren. De TUE is in dit geval verplicht het door u ingevulde 'registratieformulier geboorteland' te vernietigen; de verklaring van bezwaar wordt bewaard om uw bezwaar later aan te kunnen tonen.

Dienst Overige Zaken

Terug naar Marchant?

Er zit iets onnederlands in dat hele spellingsgedoe. In de regel zijn besluiten waarmee de overheid haar burgers confronteert grondig in de week gelegd, op haalbaarheid getoetst, van een maatschappelijk draagvlak voorzien, inhoudelijk aangepast en met allerlei lobby's voorbesproken. Als het echt belangrijk is, gooien we er zelfs een Brede Maatschappelijke Discussie tegenaan. Of een Referendum. Het gevolg is dat als er besluiten vallen, geen fatsoenlijk staatsburger het nog in zijn hoofd haalt te protesteren, laat staan enigerlei sabotage te overwegen. Een verworvenheid uit de jaren zestig. En of je het nou leuk vindt of niet: het spaart in elk geval een heleboel politiepaarden uit. Wat nu die spellingsaffaire zo onwezenlijk maakt, is het feit dat het geschetste beslissingsmodel hier volledig verlaten is. Er is een Geheim Genootschap aan het werk geweest, er wordt aan een bewindsman gerapporteerd en de conclusies worden als de bliksem in een Algemene Maatregel van Bestuur opgenomen. Waar komt deze bestuurlijke trendbreuk vandaan? Als het Nederlandse volk sinds 1954 onder een spellingschaos had geleden en de respectieve ministers van Cultuur om ingrijpen had gesmeekt, had ik mij de gang van zaken nog wel kunnen voorstellen. Maar daar is geen sprake van. Miljoenen Nederlanders zijn opgegroeid met het zogenoemde Groene Boekje, alwaarin - kort gezegd - staat vermeld welke twee schrijfwijzen voor een aantal bastaardwoorden toegelaten zijn: één zoals het hoort, één zoals het mag. Zij maken niet de indruk onder deze dubbelzinnigheid te hebben geleden. Sterker nog: zit er eigenlijk wel iemand te wachten op deze (zoveelste) spellingswijziging? Voor wie is spelling überhaupt van belang? Ik weet het niet helemaal zeker, maar het antwoord is - denk ik - voor de Belgen, inzonderheid de nederlandstaligen.
In het drietalige België heeft een langdurige taalstrijd gewoed. Doordat het eerder genoemde genootschap *Nederlandse Taalunie* heet en een internationale samenstelling heeft, kon Nederland als een Vijfde Colonne aan de strijd meedoen en de Vlamingen een niet geringe politieke steun in de rug geven. En met succes, zoals we weten: België is sinds kort gefederaliseerd. Het werkt dus echt. (Nog niet zo lang geleden bemoeide President Charles de Gaulle van de Franse republiek zich met het welzijn van de Franstalige Canadezen ('Québécois!, Québécoises!'), en zie, vorig jaar haalden de Separatisten al bijna een absolute meerderheid. Ik bedoel maar.)
We weten nu waarom u zich 42 jaar met dat vreselijke Groene Boekje hebt moeten behelpen. Maar nu de kaarten in Belgenland geschud lijken, is er een nieuwe situatie ontstaan.
Het is hier niet de plaats om uitgebreid op de nieuwe spellingsregels in te gaan. Voor bastaardwoorden wordt de voorkeurspelling de norm. Mensen die het weten kunnen, zeggen dat dit in de praktijk al zo is. Daar verandert dus niets. Voor de rest gaat de opwinding vooral over samenstellingen à la *kersepit* (wordt *kerseNpit*, ik ga niet uitleggen waarom). Er zijn vier situaties beschreven waarin zo'n tussen-n ontstaat. Maar er zijn ook vijf uitzonderingsgevallen gedefinieerd. Aan deze onzin doe ik niet mee.
Ik heb indertijd aardig leren spellen, al zeg ik het zelf. Dat komt, doordat ik nog van vóór Cals ben. Maar van ná Marchant. Uitgerekend in mijn eindexamenjaar verscheen het Groene Boekje. Wat mij daarin het meest tegenstond, was het gebrek aan eenduidigheid. Ik deed dus niet mee. Ook tussentijdse spellingsacties heb ik overleefd. Je had van die maatschappijverbeteraars die meenden dat slechte spellers werden *gediscrimineerd*. In plaats van het onderwijs te verbeteren - de bezem door de PABO te halen, bijvoorbeeld - hadden zij een slimmer idee: door alle fouten in het vervolg toe te staan, was het probleem in een klap opgelost. (Dit doet mij denken aan onze vroegere Premier R. Lubbers. Hij begreep feilloos dat de goedkoopste manier om de werkloosheid te verminderen, het veranderen van de definitie is. Geen wonder dat zo'n man de studie in de Econometrie wil opheffen.)
Maar mijn echte weerzin tegen spellingswijzigingen zit dieper. Elke beetje geletterde Angelsaks kan een niet-geannoteerde Shakespeare probleemloos lezen. Zijn Franse collega heeft geen moeite met, zeg, Rabelais. In Duitsland is Luther uitstekend leesbaar. Bij ons beginnen we bij Couperus al te zuchten en bij Multatuli haken we af. En iedere nieuwe spellingsactie maakt bestaande teksten nóg minder toegankelijk. Als we na Marchant waren gestopt met reformeren, had dit probleem zich veel minder voorgedaan; bovendien had onze spelling minder afgeweken van die in de landen om ons heen. Dat is gunstig voor het vreemde-talenonderwijs.
Terug naar Marchant kan niet meer, vrees ik. Maar, Aad Nuis, wat er nu op ons afkomt, mag dat in de prulle(n)mand?

Bob van Winkel

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Burgemeester dr. Rein Welschen:

‘Graag een bewust beleid wat betreft de kennistransfer’

‘Toen ik zelf op de universiteit werkte, waren we ervan overtuigd dat bijna alle vernieuwingen tot stand komen vanuit fundamenteel onderzoek, waarbij een slimmerik de link legt naar toepasbaarheid. We vonden het aardig als bedrijven ons sponsorden, maar een echte relatie bestond er niet. Dat aspect moet op universiteiten verbreed worden.’ Dr. Rein Welschen (1941) studeerde biologie in Utrecht en promoveerde in 1972. Hij was daarna hoofdmedewerker aan de faculteit Geneeskunde aan de Erasmus Universiteit. Sinds 1992 is hij burgemeester van Eindhoven. Het laatste jaar kwam de gemeente nogal eens in Cursor ter sprake, reden om met hem te praten over de relatie van zijn gemeente met de TUE en over hoe hij Eindhoven ziet als studentenstad.

door Gerard Verhoogt

‘We moeten met de TUE bezien hoe we kennis nog beter beschikbaar kunnen maken buiten het wetenschappelijke circuit, hoe het bedrijfsleven zijn vraag explicieter kan formuleren en hoe de universiteit daarop kan inspelen’, zegt Welschen aan het begin van ons interview. ‘Je merkt dat de tussenschakels onvoldoende zijn georganiseerd. Universiteiten doen nog te weinig aan kennistransfer. Wetenschappers weten dat een stap vooruit weinig zinvol is als de communicatie daarover niet goed is.’

Dat is in een notedop de kern van Welschen’s boodschap voor universiteiten en dus ook voor de TUE. Waarmee hij niets af wil doen aan het belang van fundamenteel onderzoek, van de contacten met het buitenland en de samenwerking met de instellingen aldaar. De TUE is primair een wetenschaps- en onderwijsinstituut en kan niet alleen op regioschaal functioneren. Maar de TUE moet toch ook veel aandacht besteden aan de relatie met bedrijven hier. Die kunnen jonge ingenieurs en kennis in huis halen en het bedrijfsleven kan part-time hoogleraren leveren. Welschen ziet de TUE graag een bewust beleid voeren wat betreft de kennistransfer en erkent dat de TUE daar al ‘aardig mee op weg is’, bijvoorbeeld met de UTI’s en de jonge starters. Hij constateert ook dat het nog niet soepel loopt: ‘Dat heeft iedereen, dat is geen kritiek. Het toont dat je niet met een toverstokje iets in de markt neer kunt zetten dat het meteen ook goed doet. Marketing is even wezenlijk als een goed produkt, anders krijg je het oude ondernemersprobleem van: ‘Ik heb een fantastisch produkt, waarom koopt niemand dat?’

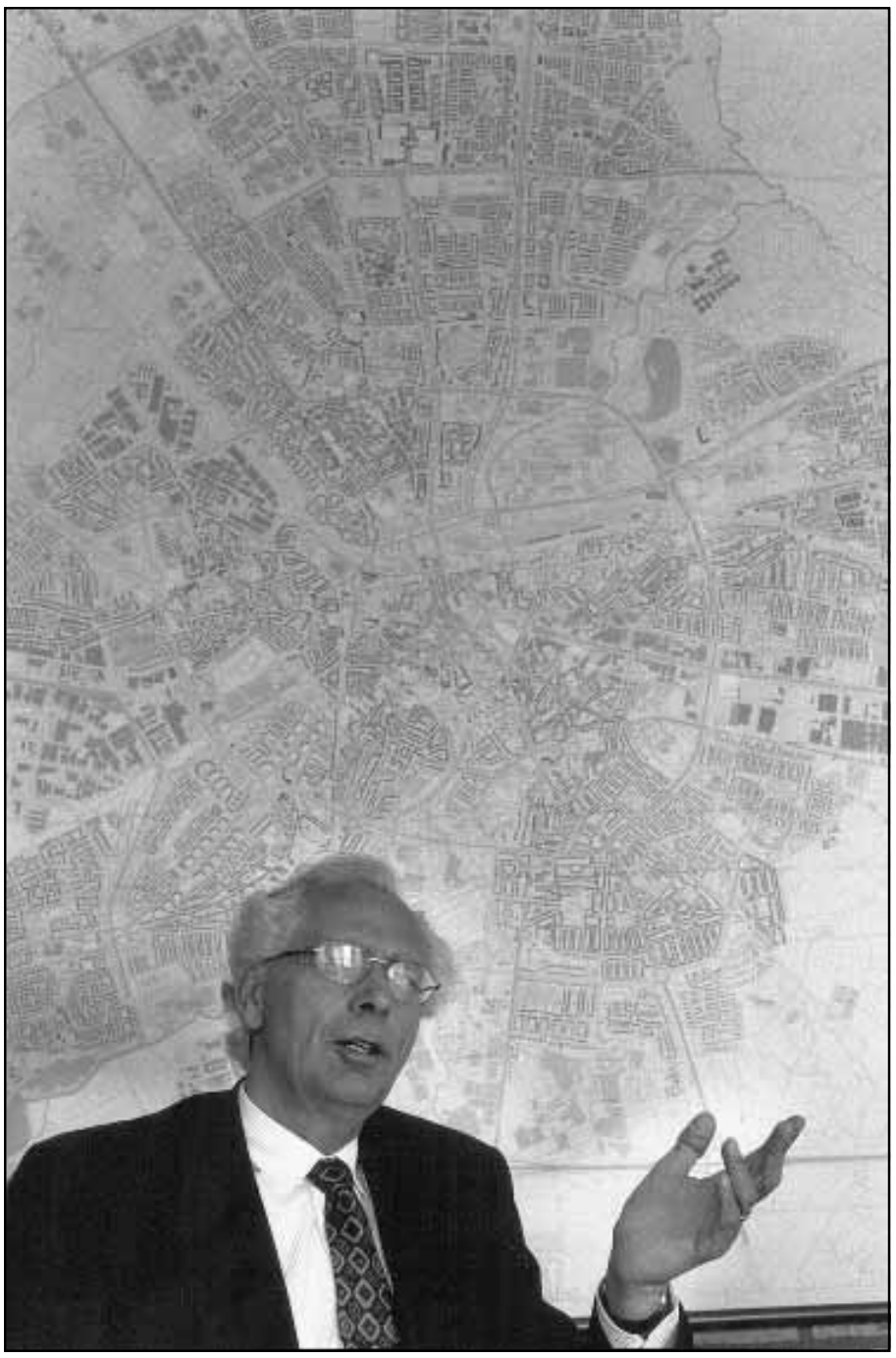

Burgemeester Rein Welschen: ‘Als woningcoöperaties en de SSHE niet zorgen dat er voldoende kamerbewoning bij het centrum komt, wordt de druk om de 10%-maatregel af te schaffen steeds groter.’ Foto: Bram Saeys

Kennisexport

De ‘regio’ loopt voor Welschen van Nijmegen tot Venlo en van DSM tot General Electrics. Daar speelt de TUE een rol in. Deze regio bezit volgens hem hèt technologisch complex van Nederland, alleen vergelijkbaar met Baden Würtenberg en Parijs. Versterking van de onderlinge regionale relaties is een noodzaak en daar moet snel aan gewerkt worden. Welschen: ‘Op dit moment gaat er veel eenvoudig werk naar het voormalige Oostblok. Maar technici daar zijn ook fantastische designers en engineers, en er gaat straks dus ook een kennisexport plaatsvinden. Ten koste van de Nederlandse ingenieurs en economie. Met de top van de TUE is er geen verschil van mening over dit uitgangspunt.’

De TUE, met name in de persoon van Jules Ruis, adjunct secretaris van het college van bestuur, was in het verleden niet erg gelukkig met een aantal projecten. Zoals het Fellowtel, een aantal UTI’s en het Regionaal Technologieplan. Stimulus, die de Brusselse gelden verdeelt over projecten, honoreerde de TUE-wensen niet. Welschen speelt de bal terug naar de TUE: ‘Ik praat met het college van bestuur en daar hoor ik die kritiek niet. De Brusselse criteria zijn beperkend. Dus als daar teleurstellingen over zijn, kan ik me dat voorstellen. Maar dan is het toch puur dat men tevoren te weinig naar die voorwaarden heeft gekeken. Het Technologieplan moest er zijn vóór Stimulusprojecten kon honoreren. Als de TUE niet heeft gezien dat die eis er lag, dan is dat het probleem van de TUE. Aan de andere kant denk ik dat we prima samenwerken op gebieden als TNO, die we graag in deze regio hebben. En die goede samenwerking gaat over nogal wat.’

Rijen fietsen

Ondanks de vele sportfaciliteiten, het culturele circuit (Muziekcentrum, Stadsschouwburg, Effenaar, Plaza Futura), veel evenementen en de vier grote uitgaanscentra die Eindhoven heeft, krijgt de Lichtstad maar niet de naam van ‘echte’ studentenstad. Volgens Welschen mist Eindhoven een binnenstad die sterk door studenten gekleurd wordt, zoals Delft, Utrecht en Leiden die wel hebben. De tegenwerping of de 10%-maatregel daar iets mee te maken kan hebben, roept enige irritatie op.

Welschen: ‘Als je je afvraagt wat je aanmoet met de negatieve effecten van kamerbewoning - overigens lang niet alleen van studenten - kom je tot die maatregel. Niet om studenten te plagen, maar om te voorkomen dat mensen die daar graag blijven wonen, gedwongen worden te vertrekken. Daardoor zouden allerlei verhuursituaties ontstaan waar studenten ook niks aan hebben. In Delft en Utrecht domineren studenten het wonen ook. Rijen fietsen voor oude, hoge woningen, waar ze met grote groepen inzitten. Misschien levert het type huisvesting daar minder problemen op. In Eindhoven kom je snel in echte woonbuurtjes met laagbouw, voortuinen et cetera. Daar zit je heel snel met gezinnen met kinderen, met mensen in ploegendienst; ook op loopafstand van het centrum. Steden als Utrecht en Delft hebben wat dat betreft een andere opbouw. Maar er is een permanente discussie over de 10%-maatregel. We moeten met de woningbouwverenigingen en de SSHE zorgen dat er voldoende kamerbewoning bij het centrum is. Als die niet aan die produktie kunnen voldoen, wordt de druk om de maatregel af te schaffen steeds groter. Het gaat uiteindelijk om het vinden van een fatsoenlijke kamer voor een fatsoenlijke prijs. Volgens mij werkt dat hier, al kan het beter. Als ik in andere studentensteden zie hoe ze daar enkele maanden in caravans bivakkeren, dan kan de woonsituatie hier niet echt slecht zijn.’

Gesteggel

Een ander brandpunt was het Virusfestival. Welschen vraagt zich echter af hoeveel studenten zich werkelijk druk maakten ‘omdat het eventjes duurde voor Virus verder kon.’ Welschen: ‘Het was vervelend dat het zo liep, maar het kon even niet anders. Als het gaat om de structurele zaken die de gemeente onderneemt voor studenten, zou het probleem van het Virus-festival eigenlijk geen rol mogen spelen. We werken bijvoorbeeld aan de Kanaalstraat ook met geld mee. Het enige probleem in dat project ging over 30.000 gulden voor brandwerende voorzieningen. Daar is lang over gesteggeld, maar we hebben onze bijdrage geleverd.’

Welschen vervolgt: ‘De beelden hangen samen met communicatie. Dat doen wij lang niet altijd goed. Voor Virus lag het simpel: wij hadden afspraken met de buurt over het aantal evenementen. We reageren niet op iedereen die vraagt ‘Mogen wij er effe wat organiseren’, met ‘Je mag daar even wat’. Als uitgangspunt voor evenementen hanteren wij de stelling: ‘Het gaat door en wij denken mee’. Wij blokkeren nooit iets, tenzij we erg twijfelen over de organisatorische capaciteit, als het dwars op een ander evenement zit, of als het zich buiten de afspraken die met de buurt gemaakt zijn beweegt. Afspraken met de buurt moeten gewoon goed lopen. Er bestond voor ons maar één belangrijk punt: we willen die afspraken nakomen. Op ongeveer hetzelfde moment dat Virus zekerheid moest hebben, was er geen zekerheid over het Eindhoven Festival. Oòk niet over een fatsoenlijk overleg met de buurt. Als je dan plotseling met een deadline wordt geconfronteerd, kan het best zijn dat we het besluit toch moeten uitstellen. Als er dan veel publiciteit van komt, zij dat zo. Dat is bij Virus gebeurd.’ C’est le ton quit fait la musique.

Jonge schrijvers bij Studium Generale

Dinsdag 7 mei droegen vier TUE-studenten in de senaatszaal van het auditorium voor uit eigen werk. Dat werk bestond uit gedichten of proza. Eén deelnemer maakte zelfs gebruik van de computer, zodat de toeschouwers multimediale kunst te zien en te horen kregen. Onder de vier studenten was André Vianen, 24 jaar oud en tweedejaars bouwkundestudent.

door Jannigje Gerritzen

Vianen is een opvallende verschijning aan de TUE. Hij dicht al twee jaar en treedt steeds vaker op. Hij heeft de dichtbundel *Stroop X* uitgebracht bij de Stichting Raamwerk Letterexploitatie. Uit deze bundel droeg hij enkele gedichten voor met een uitdrukkingskracht die duidelijk maakt dat je zijn gedichten beter kan horen dan lezen.
Vianen: 'Ik ben geïnteresseerd in de levend taal, in grammatica ben ik eigenlijk heel slecht. Het gaat mij vooral om de volgorde van de woorden. Voor de interpunctie zorgt iemand van de uitgever. Er zijn zoveel verschillende manieren van voordragen. Eén woord kun je op wel vijfentwintig manieren uitspreken. Daarmee geef je extra gevoel aan de tekst. Het is eigenlijk een uit de hand gelopen hobby. Ik krijg steeds meer kansen om op te treden.'
Tot op heden weet Vianen zijn optredens nog te combineren met zijn studie. Hij treedt doorgaans op met een gitarist, die op de achtergrond tokkelt terwijl Vianen voordraagt. De combinatie van de gitaarklanken met de expressieve stem van Vianen zorgt voor een voorstelling die de moeite van het bekijken èn beluisteren meer dan waard is. Op 5 juli is hij in Eindhoven te zien op het Zonnefestival.

André Vianen met gitarist Thierry Meyers. Foto: Bram Saeys

Buitenlandse Zaken

Tolerantie, compromissen en planning

Jakub Sliva uit Tsjechië heeft het erg druk in Nederland. Wanneer zijn dagtaak aan de universiteit er op zit, richt hij zich op het Nederlands. Hij volgt een cursus aan het dag-/avondcollege, waar hij met mensen van andere nationaliteiten in de klas zit. Bij de discussies die ze regelmatig houden, komen de verschillende culturen sterk naar voren. Het valt Jakub op dat de leraar een typisch Nederlandse houding aanneemt. Hij luistert naar alle verhalen, staat open voor een afwijkende mening en is erg tolerant. Zo luisterde de leraar aandachtig naar een fanatieke Palestijn. Hoewel hij het niet eens was met de man, had hij toch respect voor diens mening.
Ook ons drugsbeleid is een voorbeeld van tolerantie. Jakub denkt dat er slechts twee manieren zijn om met drugs om te gaan: bestrijden of vrijgeven. Naar zijn mening doet Nederland er goed aan om drugs te tolereren. Zo blijft de drugs uit het criminele circuit en dat bespaart de regering veel geld. Het drugsbeleid getuigt niet alleen van tolerantie, maar volgens Jakub ook van de Nederlandse aanleg compromissen te sluiten. Jakub vindt de Nederlanders ijzersterk in het vinden van de middenweg, zelfs bij ontspanning. Feesten als Koninginnedag en carnaval vindt hij paradijselijk. Iedereen danst, drinkt en gaat uit zijn dak. Maar diezelfde mensen weten ook goed wanneer ze moeten werken.
Dit alles wordt volgens Jakub strak gepland. Als buitenlander vond hij dit in het begin erg moeilijk. Nu hij er aan gewend is, bevalt het hem uitstekend. Het enige waar hij nog problemen mee heeft is het strakke schema dat sommige mensen hanteren bij het uitgaan. Ze maken een aantal afspraken, waardoor ze de hele avond van kroeg naar kroeg moeten rennen.
De Tsjech vindt het niet vreemd dat we alles willen plannen. Het is ons immers met de paplepel ingegoten. Kinderen op de basisschool hebben al een vaste weekindeling; dinsdagmiddag de sportclub, woensdagmiddag spelen en donderdagmiddag de hobbyclub.
Ook het bedrijfsleven is erg georganiseerd. Dat moet volgens Jakub ook wel, aangezien er enorme concurrentie is tussen West-Europa en het verre Oosten. Ook tussen de mensen in het Nederlandse bedrijfsleven ziet Jakub veel concurrentie. Hierdoor zijn de Nederlandse studenten veel actiever naast hun studie dan hun Tsjechische collega's. Volgens Jakub doen ze dit niet alleen omdat ze het leuk vinden, maar vooral omdat ze dat later op hun CV kunnen vermelden.

Naam:
Jakub Sliva

Afkomstig uit:
Ostrava/Tsjechië

Studerend aan:
Universiteit voor Transport en Communicatie/Zilina

Studeert hier:
Informatica

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Whiplash op de computer kan auto's veiliger maken

Elk jaar komen er in Nederland zo'n 15.000 tot 30.000 whiplash-slachtoffers bij. Whiplash (letterlijk zweepslag) is een nekletsel dat vaak leidt tot klachten van langdurige aard. De slachtoffers ondervinden hiervan niet alleen veel lichamelijk ongemak, maar hebben vaak ook problemen met verzekeringen. Dit niet alleen vanwege de onbekendheid met het fenomeen, maar ook omdat de precieze oorzaak van de klachten nog slecht begrepen wordt. Ir. Marko de Jager heeft bij de faculteit Werktuigbouwkunde een computermodel gemaakt dat nabootst wat de nek bij een botsing te verduren krijgt. Donderdag 30 mei promoveert hij op het proefschrift 'Mathematical Head-Neck Models for Acceleration Impacts'. Promotoren zijn prof.dr.ir. Jac Wismans en prof.dr.ir. Jan Jansen.

door Jan Ummels

Het computermodel dat door De Jager is ontwikkeld, geeft inzicht in het ontstaan van nekletsel bij botsingen en helpt ontwerpers bij het ontwikkelen van veiliger auto's. Meestal is whiplash het gevolg van een achteraanrijding in een file of bij een verkeerslicht. Hierdoor kan al bij een botsing met lage snelheid nekletsel ontstaan, doordat hoofd en nek snel naar achteren bewegen en vervolgens weer naar voren schieten. Dit heen-en-weer slingeren duidt men dan aan met de term 'whiplash'. Volgens de promovendus is het ondertussen duidelijk dat deze typische vorm van nekletsel ook kan ontstaan door andersoortige botsingen of door bijvoorbeeld een ongelukkige val in huis of op het sportveld.

Vage klachten

Whiplash leidt tot klachten als een pijnlijke nek, hoofdpijn, vergeetachtigheid, duizeligheid en tintelingen in de vingers. Een groot probleem is dat deze klachten 'vaag' zijn. Ze zijn moeilijk aan te tonen. Gaat men naar een arts dan vindt deze zelden beschadigingen in de nek. Zelfs niet met de modernste 'high tech' hulpmiddelen, zoals MRI (magnetic resonance imaging). Hierdoor wordt een letsel als whiplash slecht begrepen en dat maakt het bepalen van een behandeling moeilijk.

Gezien de ernstige sociale en financiële gevolgen van whiplash stelt De Jager met klem dat meer inzicht dringend gewenst is. Buitenlandse studies geven te kennen dat de meeste patiënten in twee tot drie maanden genezen. Eenderde van de slachtoffers houdt echter klachten die tot volledige arbeidsongeschiktheid kunnen leiden. Uitkeringen aan whiplash-patiënten voor schadeloosstelling en arbeidsongeschiktheid zijn hoog. Daarbij nemen ze sterk in aantal toe. Schattingen van de kosten in 1994 in Nederland kwamen tot een bedrag van ruim 600 miljoen gulden.

Computermodel

In samenwerking met de Rijksuniversiteit Limburg en TNO-Botsveiligheid in Delft, is door De Jager aan de TUE een computermodel van de menselijke nek gemaakt. Dit is een wiskundige beschrijving van de vorm en de mechanische eigenschappen van de nek. Hiermee kan de computer berekenen welke krachten op de nek inwerken en welke bewegingen deze maakt bij een botsing. Het model is tot stand gekomen met het computerprogramma MADYMO van TNO, dat speciaal geschikt is voor botsveiligheidsanalyses van voertuigen en passagiers. Dit programma wordt door de meeste autofabrikanten gebruikt bij het ontwerpen van veiliger auto's, zodat het model direct toepasbaar is voor de industrie.
Bij het onderzoek van De Jager is ervoor gekozen eenvoudig te beginnen en later de complexiteit van het computermodel te vergroten. Omdat iedere nek anders is, is noodgedwongen een soort gemiddelde nek 'nagebouwd'. De nek, of halswervelkolom, bestaat uit zeven wervels, die verbonden worden door verschillende structuren, opgebouwd uit zachte weefsels. Zoals een tussenwervelschijf, bindweefselbanden en spieren. Al deze onderdelen kunnen schade oplopen. Volgens De Jager speelt hierbij het hoofd de voornaamste rol. Dit vanwege het grote gewicht (ruim vier kilo bij een volwassen man). Bij een botsing oefent het zware hoofd grote krachten uit op de beweeglijke nek en dit maakt de nek bijzonder kwetsbaar.

Botsing

Het eenvoudige model is een sterke vereenvoudiging van de werkelijkheid. Om de betrouwbaarheid hiervan te toetsen is gebruik gemaakt van botsproeven die tussen 1980 en 1985 in de Verenigde Staten zijn uitgevoerd. Met mannelijke vrijwilligers zijn bij lage, veilige snelheden botsproeven gedaan, waarbij nauwkeurig de bewegingen van het hoofd en de nek zijn gemeten. Frontale botsingen van zo'n 35 kilometer per uur bleken voor de vrijwilligers nog veilig te zijn. Achteraanrijdingen zijn niet uitgevoerd omdat dit te gevaarlijk is. De Jager geeft aan dat dit een beperking voor de toetsingsmogelijkheden voor deze modellen is. Botsproeven bij 100 kilometer per uur kunnen nu eenmaal niet met mensen uitgevoerd worden, geeft hij te kennen.
'Het computermodel is getoetst door dezelfde frontale botsing van 35 kilometer per uur na te rekenen en de bewegingen van model en vrijwilliger te vergelijken. De bewegingen blijken redelijk goed overeen te komen', deelt de promovendus mee.

Doorrekenen

De computer kan snel rekenen, omdat het model eenvoudig is. Het leent zich hierdoor uitstekend voor toepassing in computermodellen van bijvoorbeeld een auto met chauffeur. Bij het ontwerpen van veilige auto's is het volgens De Jager gewenst dat afzonderlijke onderdelen van zo'n samengesteld model eenvoudig zijn. Dit om de computer zo snel mogelijk te laten rekenen. De ontwerper kan dan in korte tijd vele ontwerpvarianten laten doorrekenen om te bepalen welke airbag of hoofdsteun de passagier de meeste bescherming biedt bij botsingen. Dit gaat sneller en goedkoper dan met echte botsproeven in het laboratorium. 'Computermodellen vervangen zo een deel van het experimentele werk', stelt De Jager. Uiteindelijk hoeven nog slechts enkele experimenten uitgevoerd te worden om de computerberekeningen te bevestigen. Volgens De Jager is het eenvoudige model ongeschikt om de precieze oorzaak van letsels te achterhalen. Het is nodig dat daarvoor de onderdelen van de nek die beschadigd kunnen worden, als afzonderlijke elementen in het model zijn opgenomen. Eerst dan kan de computer de krachten op en de vervormingen van deze onderdelen berekenen en vergelijken met de toelaatbare grenzen, om te bepalen of letsel optreedt.

Multibody techniek

Als tussenstap naar zo'n gedetailleerd nekmodel is eerst een model van een bewegingssegment van de nek gemaakt. 'Het gedrag van het gemaakte model blijkt goed met de experimentele gegevens overeen te stemmen. Een aantal van deze modellen is daarna aaneengeschakeld tot een gedetailleerd model van de hele nek', zegt De Jager. Hij legt uit dat het gedetailleerde model bestaat uit wervels verbonden door tussenwervelschijven, bindweefselbanden, facetgewrichtjes en spieren. Dit model bevat alle onderdelen die van belang zijn voor een goede beschrijving van de beweging van hoofd en nek.
De Jager: 'Het behoort hiermee tot de meest gedetailleerde hoofd-nek modellen. Het heeft als voordeel dat het met een efficiënte, zogenaamde multibody techniek ontwikkeld is. De andere modellen zijn ontwikkeld met een eindige-elementen techniek, die veel meer rekentijd vergt, waardoor die modellen minder praktisch en duurder in gebruik zijn. Bovendien ontbreken bij die modellen de spieren, terwijl mijn model aantoont dat spieren essentieel zijn voor een goede beschrijving van de hoofd-nek bewegingen bij een botsing.' Bij de zijdelingse botsing functioneren de spieren wel goed, omdat de buiging van de nek niet te groot wordt. De verwachting is dat de spieren ook goed werken bij botsingen waarbij de voor/achterwaartse beweging van het hoofd beperkt wordt door een airbag of hoofdsteun. Bovendien geeft het gedetailleerde model inzicht in het ontstaan van nekletsel, omdat het nauwkeurig kan nagaan welke weefsels het zwaarst belast worden bij verschillende botsingen.
Het gedetailleerde model kan, net als het eenvoudige model, gebruikt worden voor het veiliger maken van auto's. Uiteindelijk kan deze kennis gebruikt worden bij het narekenen van een echt ongeluk, om zo de arts te helpen bij de diagnose van nekklachten van whiplash-patiënten. Omdat hiervoor een aanvullend experimenteel onderzoek noodzakelijk is, wordt binnenkort een vervolgproject opgestart tussen de TUE, de Rijksuniversiteit Limburg en TNO.

Ir. Marko de Jager bootst op de computer na wat er in werkelijkheid met de nek gebeurt tijdens een botsing.
Foto: Bram Saeys

Virus Festival biedt ieder wat wils

Wat hebben Theo Maassen, de Treble Spankers, Simon Vinkenoog, Hallo Venray, Bad Boy Bubby, Die Anarchistische Abendunterhaltung, Ygdrassil, De Kift, Het Zuidelijk Toneel en El Marriagi met elkaar gemeen?
Juist, dat ze op 2 juni te zien en te horen zijn op het Virus Festival.
Op die dag is er voor ieder wat wils op het gebied van muziek, literatuur, dans, film, beeldende kunst en theater. Kijk voor een voorbeschouwing in Cursor 35.

De Kift, één van de vele bands op het Virus Festival.
Foto: extern

U-Raadswerk U-Raadswerk **Raadswerk** U-Raadswerk U-Raadswerk

Drie weken geleden was ik in het buitenland. Waar ik zat was geen vakantieganger te bekennen. Toch bevond ik me in een soort Centerparcs, maar dan alleen voor techneuten. Ik was in Technology Park Sofia Antipolis in Zuid-Frankrijk en daar speelt men voornamelijk met informatica-produkten. Voor hen die zich afvragen wat dit met de U-raad te maken heeft: het bedrijf dat me erheen gehaald had (one of the Big Five), heeft naast accountants veel ingenieurs in dienst en aardig wat bedrijfskundigen; het doel van mijn verblijf was een training in mondelinge communicatie: men sprak dus de hele dag. En aangezien de mens doorgaans praat over wat hem bezighoudt, hadden de onderwerpen voornamelijk te maken met technologische ontwikkelingen en hun context. Interessante stof voor vergelijking. Voeg daarbij nog eens het imago van het bedrijf, wat dat betekent voor de werknemers en wat niet, en de invloed van de bedrijfscultuur. Koppel dit aan de zogenaamde verzakelijking van de universiteiten en de nieuwe wet op het universitaire bestuur, die nu door de Tweede Kamer gejast wordt, en er komt vanzelf een aantal opmerkelijke zaken bovendrijven.

Zowel binnen de universiteit als bij het bedrijfsleven wordt gestreefd naar duidelijke verantwoordelijken. Zo is in de nieuwe wet voorzien in managers voor de werkverdeling in de capaciteitsgroepen en leiders (of *academic deans*) voor het uitzetten van de lange lijnen in de onderwijs- en onderzoekscholen. De bestuurlijke rol van de vakgroep wordt nihil. Dit is allemaal mooi en aardig; het hele besluitvormingsproces zal terecht komen bij duidelijk aanwijsbare personen en daardoor wat sneller verlopen. Er zit echter een klein addertje onder het gras; waar een bedrijf een zakelijk produkt levert dat aangepast is aan de vraag van de markt en waarbij de verantwoordelijkheden van ieder duidelijk te maken hebben met snelle aflevering tegen een concurrerende prijs, levert de universiteit naast zo'n dergelijk produkt (de student) ook een bijdrage aan de wetenschap. Is creativiteit te rijmen met zakelijkheid, of betekent dat de dood in de pot? Verantwoordelijkheden zijn gemakkelijk te nemen als ze meetbare grootheden betreffen; je ziet dan ook pogingen in de universitaire wereld om alles meetbaar te maken: onderwijsevaluaties, normen voor publicaties, visitaties, noem maar op. KKD wordt al jaren toegepast op het wetenschappelijk personeel, is mijn mening. Het wrange is echter dat iets dat in het bedrijfsleven wel bestaat, hier niet wordt toegepast: afgerekend worden naar prestatie, ook als dat positief is. Een van de deelnemers aan de training, een natuurkundige, formuleerde het als volgt: 'I tried to get back to university, but it is hard to give up my lifestyle'. Het omgekeerde is ongetwijfeld ook het geval en zolang dat zo is, doen we er als U-raad goed aan om ieder gaatje dat de nieuwe wet openlaat om het creatieve proces te bevorderen en zijn gang te laten gaan, met beide handen aan te grijpen en naar de TUE-situatie te zetten.
Hetzelfde geldt voor het produkt: ligt het niet goed op de markt of valt het tegen in gebruik, dan straft de consument het bedrijf onmiddellijk. Onze eerste doelstelling is nog altijd hoogopgeleide personen af te leveren; een betere reclame kunnen we ons niet wensen. Laten we ons dus net zo slim gedragen als we beweren te zijn en de student conform de nieuwe wet niet reduceren tot een klager, maar hem serieus nemen als klant, die het recht heeft gehoord te worden; er zijn ongetwijfeld mazen in de wet te vinden die het creëren van een 'Eindhovense situatie' toelaten. De U-raad kan hierin het voortouw nemen.

In de rubriek 'Raadswerk' geven U-raadsleden hun visie op onderwerpen die in de vergadering van de U-raad ter sprake komen. In de rubriek schrijven Monique Bouman (WP-UR), Willem Buurke (OBP-UR), Paul Jansen (Groep 2000/ISO), Adri Proveniers (TUE 2005) en Fulco Treffers (Progressieve Fractie).

Monique Bouwman

Shell stuurt studenten met STEP op stage

STEP staat voor Shell Technology Enterprise Programme. Met dit initiatief wil Shell Nederland het midden- en kleinbedrijf laten profiteren van talentvolle en ondernemende studenten van universiteiten en hogescholen. Deelnemende studenten kunnen rekenen op een prima vergoeding en een deskundige begeleiding. Weten ze aansluitend hun project tijdens een finale met verve voor een commissie te presenteren, dan dingen ze ook nog eens mee naar een extra prijs van duizend gulden. Binnen de TUE vallen de activiteiten rondom STEP toe aan het Liaisonbureau onder leiding van dr. Karen Ali.

door Désiree Meijers

De STEP-projecten worden verzameld door de diverse innovatiecentra in het land. Zij kennen de bij hen aangesloten midden- en kleinbedrijven en weten welke problemen er spelen. De universiteiten leveren de studenten. Shell speelt de rol van intermediair. Om de slagingskans van het STEP-project in Nederland vast te stellen, voerde Shell eerst een pilot-project uit naar de universiteiten. De TUE was daar in eerste instantie niet bij betrokken, in tegenstelling tot Twente, Delft en de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Ook het Innovatiecentrum Oost-Brabant was er niet bij. Al snel bleek Shell niet om de TUE heen te kunnen. Dr. Karen Ali, hoofd van het Liaisonbureau met kennis- en technologietransfer in portefeuille, en het Bureau Stages van de faculteit Technologie Management sprongen onafhankelijk van elkaar op het Shell-project in. Bovendien vroegen nogal wat bedrijven uit het midden- en kleinbedrijf tijdens de eerste ronde specifiek naar studenten uit Eindhoven, en dan met name naar werktuigbouwkundigen. Vanaf dat moment was ook de TUE gelieerd aan het STEP-project.
Met succes, want één van de TUE-studenten kwam al direct in de Top-5 van beste stage-projecten uit een totaal van 25. De eerste plaats was voor een ontwerp van geluiddempers voor industriële uitlaatsystemen van Jan Hooghwerff uit Delft. 'Zijn' produkt verscheen inmiddels al op de markt, waarmee het nut voor het bedrijfsleven gemakkelijk aantoonbaar was. 'De procesanalyse van onze kandidaat Marco Lahr was wat dat aangaat wat moeilijker te beoordelen. Als we in de toekomst een student gerichter begeleiden bij zijn presentatie, dan is een eerste plaats voor de TUE beslist niet ondenkbaar', meent Ali.
Wat zijn de redenen voor Shell om dit STEP-project, dat in Engeland al tien jaar geleden met succes werd opgestart, ook in Nederland te beginnen? De toekomstige groei en werkgelegenheid zal voornamelijk uit het midden- en kleinbedrijf komen, zo denkt men bij Shell. Het is goed om deze sector kennis uit de universitaire wereld aan te reiken, gecombineerd met Shell-expertise, en het zo inzicht te verschaffen in de inzetbaarheid van talentvolle hoger opgeleiden. Aan de andere kant kunnen studenten hun kennis en kunde in de praktijk toetsen en ontdekken welke mogelijkheden er voor hen liggen in het MKB. Dat het Shell-imago en passant een positieve impuls krijgt, is natuurlijk mooi meegenomen. Shell heeft deze zaak goed gepromoot bij het midden- en kleinbedrijf. Dat blijkt wel uit het feit dat de aanbiedingen voor stageplaatsen talrijk zijn. Zo talrijk, dat er momenteel zelfs een pak opdrachten ligt waar studenten uit kunnen kiezen. Anders gezegd, er zijn te weinig gegadigden onder de studenten.

Bekendheid

Aan de voorwaarden kan het niet liggen. De projecten kunnen betrekking hebben op zeer uiteenlopende onderwerpen, zoals energiebesparing, kwaliteitszorg, milieu, informatica, chemische technologie, marketing en bedrijfsvoering. Zo is er reeds gewerkt aan een efficiëntere produktielijn, aan de standaardisatie van een verpakking en is industrieel marktonderzoek uitgevoerd.
Ieder project neemt acht tot twaalf weken in beslag. In deze periode moet een technisch of bedrijfskundig probleem opgelost worden en dient men een rapport te schrijven. Met zo'n opdracht is een bedrag van 2400 gulden te verdienen. Er is een deskundige stagebegeleiding. Het betrokken innovatiecentrum treedt op als intermediair naar het midden- en kleinbedrijf en praktisch ingestelde Shell-deskundigen begeleiden het project. Bovendien is er voor de beste stage nog een extra prijs te verdienen.
Het kan niet anders dan dat studenten gewoon niet op de hoogte zijn van dit STEP-project. 'Dat is jammer', vindt Ali. 'Ook voor het verdelen van projecten binnen faculteiten is een betere organisatie nodig. Stages worden binnen de TUE niet centraal uitgezet. Er is lang niet overal een facultair stagecoördinator. Soms is er wel zoiets op vakgroepniveau. Voor STEP zou je meer zicht moeten hebben op wie waar mee bezig is.' Ali wil met het Liaisonbureau, indien nuttig, hier een bemiddelende rol in spelen.

Alliantie

Shell zoekt meerdere grote bedrijven die een rol kunnen spelen in het STEP-project, zodat deze gezamenlijk een soort alliantie kunnen vormen. De benaderde bedrijven hebben echter nog niet toegehapt. Philips reageerde in eerste instantie negatief; er zijn al eigen kanalen voor stagiairs beschikbaar. DSM heeft laten weten niet afwijzend tegen een coöperatie te staan, maar wil eerst overleg met het innovatiecentrum in het zuiden van het land. Dr. Ali voorziet echter goede slagingskansen voor het Shell-initiatief. 'Met de juiste mix van enthousiaste mensen, kwalitatief goede opdrachten en de inzet van de studenten, moet het STEP-project, net als in Engeland, een groot succes worden. Misschien nog wel groter.' Informatie: Liaisonbureau tst. 2047.

Een eerste prijs voor het STEP-project van een TUE-stagiair is volgens dr. Karen Ali in de toekomst niet ondenkbaar.
Foto: Bram Saeys

De stad centraal

door Lisa Mattemaker

Aan de TUE vond 9 mei de conferentie 'De stad centraal' plaats over internationale, gemeentelijke samenwerking en habitat. Alles wat met wonen te maken heeft, valt onder het begrip habitat. Deze conferentie was een onderdeel van de themaweek 'Verre steden onder één dak', over wonen in Eindhoven en vijf andere partnersteden. Onderwerp van discussie was vooral de betrokkenheid van bewoners bij hun woonomgeving. Delegaties uit Chinandega (Nicaragua), Gedaref (Soedan), Minsk (Wit-Rusland), Mugla (Turkije) en De Vaal (Zuid-Afrika) waren voor deze week uitgenodigd door verschillende stedenbandorganisaties uit Eindhoven.
Dagvoorzitter prof.dr.ir. Thijs Bax, decaan van de faculteit Bouwkunde, opende de conferentie. De decaan benadrukte dat habitat een multimondiaal probleem is. De problematiek die op de internationale conferentie aan de orde kwam, is in twee onderdelen te scheiden: 'Hoe is een vergelijking tussen verschillende landen mogelijk' en 'Hoe gaat het overdrachtsproces te werk'. Het programma bestond verder uit presentaties van verschillende sprekers, waarna de deelnemers in werkgroepen verder ingingen op aspecten als fondswerving voor projecten, grondbeleid, ruimtelijke ordening en sociale woningbouw. Uitwisseling van kennis kwam tot stand door het voeren van discussies over uitgevoerde projecten in verschillende steden, zowel in Nederland als in de Derde Wereld.
Mr. Annie Brouwer-Korf, burgemeester van Amersfoort, kwam aan het woord over de onderwerpen van de VN-conferentie Habitat II, die in juni in Istanbul plaatsvindt. De aandachtspunten hier zullen zijn: duurzame ontwikkeling, bevordering van participatie, voorkoming van uitsluiting en goed bestuur. Als belangrijk verschil met de eerste Habitat-conferentie noemde zij de omslag van het eenzijdige hulpproces vanuit het Westen tot een samenwerkingsproces met de arme landen. 'Hulpverlening noodzaakt niet tot kritisch zelfonderzoek, samenwerking wel', aldus Brouwer-Korf. 'Op deze manier heeft de samenwerking ook een lerend effect voor de ontwikkelde landen.'
Craig Sam, projectmanager in East-London (Zuid-Afrika), ging in op de overeenkomsten in de erbarmelijke leefomstandigheden in verschillende arme landen. Volgens hem is het van het grootste belang dat kennis over de aanpak van deze problemen overgedragen wordt.
's Avonds was er een afsluiting in Theater 't Klein met een cultureel programma en publiek debat onder leiding van Frits Spits. De avond kreeg een swingend einde met feestende deelnemers op de ritmische muziek van de Tribal Countdown.

Plannen over huisvesting worden concreter

Het college van bestuur heeft onlangs een tweede discussienota over de huisvesting gepubliceerd. De nota bevat de bevindingen van een aantal werkgroepen, die waren ingesteld na de publikatie van de eerste nota over huisvesting in 1994. Het TUE-terrein blijft groen, zo mag men uit de nota concluderen. De auto wordt teruggedrongen, de fietser en wandelaar krijgen voorrang, het loopbruggenstelsel wordt verder uitgebouwd en de gebouwen krijgen een facelift. De activiteiten concentreren zich rondom een 'centrale loper' aan de zuidkant van het terrein. De meeste plannen moeten voor het jaar 2005 gerealiseerd zijn.

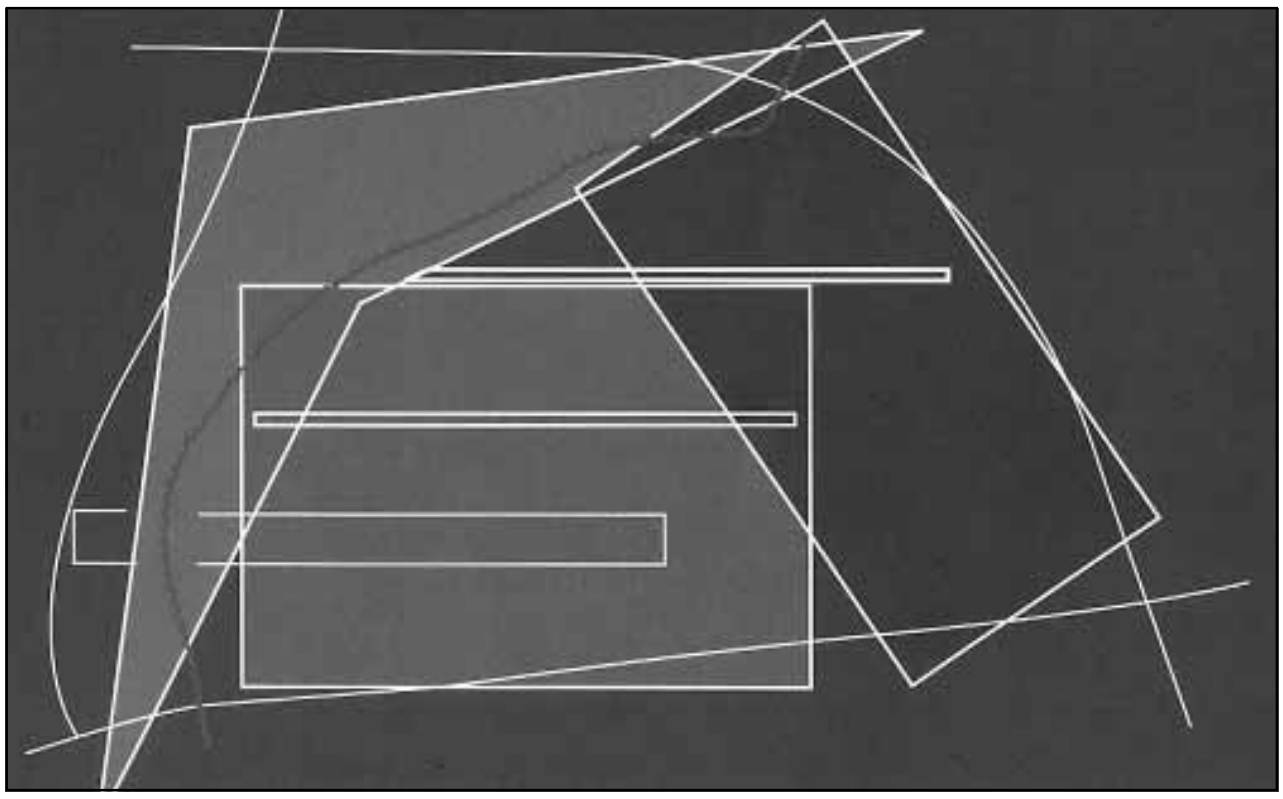

Het TUE-terrein wordt tijdens de tweede nota over huisvesting ingedeeld in kleine kerngebieden. De lange horizontale balk in de linkerbenedenhoek is de centrale loper.

door Fred Gaasendam

Voor wie houdt van groen heeft de Technische Universiteit Eindhoven buiten kijf een fraaie campus. Aan de westzijde van het terrein stroomt de Dommel in een groen dal en aan de oostzijde bevindt zich een stuk bos dat een uitloper is van het groen aan de overzijde van de Insulindelaan. De tweede discussienota met betrekking tot de huisvesting van de TUE noemt Dommeldal en bosgebied als twee van de drie zones waarin het TUE-terrein ingedeeld kan worden. De overblijvende zone wordt het 'kerngebied' genoemd, het gebied waar de belangrijkste gebouwen van de TUE staan.

Verhuizingen

Het kerngebied is uiteraard het belangrijkste gebied voor de TUE. Hier vinden de voornaamste activiteiten van de TUE plaats. Het kerngebied zal in de toekomst nog belangrijker worden dan het nu is, omdat faculteiten die nu in het 'buitengebied' zitten, zullen verhuizen naar binnen. Onder meer over deze verhuizingen, maar ook over veel andere wijzigingen in de huisvesting en de indeling van het terrein gaat de discussienota *Vernieuwde TUE rondom 'centrale loper'.* De eerste discussienota over de huisvesting van de TUE zag het licht in 1994. Het college van bestuur had diverse redenen om deze nota te schrijven. Zo veranderde er nogal wat in de status van de gebouwen van de TUE. De minister schonk in 1995 de gebouwen aan de universiteiten. De TUE werd dus eigenaar van haar gebouwen. De bek van dit gegeven paard oogde niet florissant: er was nogal veel achterstallig onderhoud, dat, zo meldde het college, vooral veroorzaakt was door de gever. De TUE draait nu op voor dat achterstallig onderhoud. Verder kreeg de TUE steeds minder studenten en had het CvB in toenemende mate behoefte aan de huisvesting van derden op het terrein, waardoor er nieuwe samenwerkingsvormen tussen industrie en universiteit konden ontstaan.

Detaillering

Een en ander resulteerde in de eerste discussienota over de huisvesting van de TUE in november 1994, een nota die overigens enige commotie veroorzaakte, omdat de geprognosticeerde investeringen haaks leken te staan op de bezuinigingsplannen van de TUE.

Direct gevolg van de eerste discussienota was het instellen van een aantal projectgroepen die de plannen nader zouden vormgeven. Het resultaat daarvan is in de tweede discussienota terug te vinden. De uitgangspunten zijn hetzelfde gebleven; de tweede nota geeft echter meer detaillering. De planning liep overigens al snel anders dan de bedoeling was: in het auditorium woedde in november 1995 een fikse brand. Volgens de planning in de discussienota zou het auditorium echter pas van 2003 tot 2005 gerenoveerd worden. Dat is nu inmiddels al gebeurd.
Het TUE-terrein zal, als de visie van het CvB wordt uitgevoerd, groen van karakter blijven. Het Dommeldal blijft zoals het is; hooguit wil het CvB het dichte struikgewas dat de gebouwen van de TUE aan het oog onttrekt, uitdunnen. In de visie van het CvB moet de TUE namelijk 'open en uitnodigend' naar de stad zijn.
Overigens zal er op de zuidwesthoek van het terrein, aan de overkant van de Dommel, wel een 'ondernemershuis' gebouwd worden. In de paviljoenen in het bosgebied langs de rondweg tot aan de Dorgelolaan zullen als bewoners mogelijk dienstverleners en kleine bedrijven komen. Het kerngebied krijgt een 'centrale loper', waarlangs de faculteiten herkenbaar gehuisvest zullen worden. Opmerkelijk in deze tweede discussienota is het zware accent dat de loopbruggen van de TUE-gebouwen krijgen. 'De projectgroep wil het loopbruggenstelsel verbeteren', staat in de nota, 'onder andere met de verbindingen die bij de nieuwbouw T nog ontbreken, en met een loopbrug tussen het auditorium en het huidige T-hoog. Het stelsel kan eenduidiger en aantrekkelijker aangekleed worden, zodat mensen logisch en gemakkelijk de weg kunnen vinden.'

Centrale loper

Fietsers en wandelaars krijgen de ruimte op het vernieuwde TUE-terrein. Een voorbeeld daarvan is de aanleg van een recreatief fietspad langs de Dommel en een fietstunnel onder de rondweg door. De 'centrale loper' in het hart van de TUE zal geheel autovrij zijn. De heilige koe wordt verbannen naar de periferie van het terrein, waar evenwel genoeg parkeerplaatsen zullen zijn. De parkeerterreinen sluiten direct aan op ingangen van het loopbruggenstelsel. Heeft het TUE-terrein op dit moment drie ontsluitingswegen, in de toekomst zal dat er waarschijnlijk een minder worden. De ontsluitingsweg aan de zuidwestzijde, die in het verlengde ligt van de 'centrale loper', wordt namelijk in de visie van het CvB afgesloten. De noordelijke toegang over de Dommel wordt dan de hoofdtoegang.
De gebouwen in het kerngebied zullen aan een grondige renovatie worden onderworpen, zodat de huidige 'sobere strengheid' van de gebouwen in een positievere uitstraling wordt omgezet.

Meer samenwerking

De samenwerking tussen de faculteiten en de nieuwe opzet van de dienstverlening hebben invloed op de huisvesting. Vier technische faculteiten, te weten Technische Natuurkunde, Scheikundige Technologie, Elektrotechniek en Werktuigbouwkunde, studeren op meer samenwerking op het gebied van dienstverlening. De vier faculteiten zullen waarschijnlijk in ieder geval voor één gezamenlijke bibliotheek kiezen, één technische dienst met gedetacheerde ateliers, een gezamenlijke Arbo- en Milieudienst en een gemeenschappelijke aanpak van informatietechnologie en automatisering. De vijfde faculteit die meedoet met een centrale bibliotheek is Bouwkunde. Mogelijk komt ook de bibliotheek van Technologie Management, wanneer die faculteit in het hoofdgebouw zal zijn gehuisvest, bij de centrale bibliotheek. Alleen de faculteit W en I houdt vooralsnog haar eigen bibliotheek.

B-hoog

Bepaalde onderdelen die al in de eerste discussienota waren behandeld, worden nog eens kort in de tweede nota gememoreerd, zoals de verhuizing van de faculteit Bouwkunde. Zodra T zijn intrek zal hebben genomen in het nieuwe gebouw (ergens in 1997), zal T-hoog grondig gerenoveerd worden en gereed gemaakt voor de huisvesting van de faculteit Bouwkunde. T-hoog wordt dan B-hoog. Bouwkunde zal waarschijnlijk in 2000 verhuizen. Aansluitend volgt een grondige renovatie van het hoofdgebouw.
Elektrotechniek zal overigens worden gehuisvest bij Natuurkunde, met waarschijnlijk beperkte nieuwbouw tussen W-hoog en N-laag of door uitbreiding van het gebouw Warmte en Stroming met hoogbouw.
Overigens zal er nog een werkgroep 'Kantoor van de toekomst' worden opgericht, die gaat studeren op mogelijkheden om efficienter gebruik te maken van de bestaande kantoren. Tevens komt er een werkgroep 'Studieprojecten', die onder andere zal peilen of er bij de studenten behoefte bestaat om te wonen op het TUE-terrein.

Wat gaat het kosten?

Om alle gebouwen van de TUE weer in een goede conditie te krijgen is er volgens het CvB een bedrag van 500 miljoen gulden nodig. Het huisvestingsplan is mede opgezet om dit bedrag omlaag te brengen. De TUE zit te ruim in haar jas; in het jaar 2000 zou volgens de vorige discussienota de TUE 35.000 vierkante meter overhebben. Concentratie van de activiteiten in het kerngebied zorgt ervoor dat er hele gebouwen vrijkomen, zoals E-hoog, het bestuursgebouw en de paviljoenen. Deze gebouwen kunnen weer verhuurd worden. Door deze operatie zakt het bedrag van 500 miljoen gulden terug naar 350 miljoen gulden.
Overigens krijgt de TUE volgens de nota jaarlijks 12 miljoen gulden voor onderhoud van de gebouwen van de rijksoverheid. Dat is te weinig om ze permanent in een goede conditie te houden.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de vakgroep Telecommunicatie van de faculteit Elektrotechniek is de volgende functie vacant

Onderzoekmedewerker

V36110

Algemeen

De vakgroep Telecommunicatie bestaat uit de werkeenheden Elektro-optische communicatie en Radiocommunicatie. Bij de werkeenheid Elektro-optische communicatie wordt onderzoek verricht aan transmissie- en switchingsystemen die elektro-optische technieken gebruiken.

Taken

De werkzaamheden hebben betrekking op het koppelen van glasvezels aan halfgeleider lasers en glasvezelribbons aan geïntegreerde optische circuits. Hierbij hoort het ontwerpen van optische koppelingen, fijnmechanische hulpgereedschappen (bijvoorbeeld speciale micromanipulatoren) en optische meetopstellingen; verrichten van optische materiaalbewerkingen, zoals lijmen slijpen en polijsten; het uitvoeren van elektro-optische metingen; het manipuleren met en meten aan laserlichtbundels.

Gevraagd

U heeft een opleiding HTS-Elektrotechniek, HTS-Natuurkunde of HTS-Werktuigbouwkunde en affiniteit met optica en fijnmechanica.

Aanstelling

Het betreft een door het IOP gesubsidieerde arbeidsplaats voor 2,5 jaar .

Salaris

Uw salaris bedraagt, afhankelijk van uw ervaring, minimaal fl. 3618,- bruto per maand tot maximaal fl. 4852,- bruto per maand (schaal 8).

Inlichtingen

Betreffende de functie: bij dr.ir. H. de Waardt, EH 12.28, tst. 4007, of ir. H. van den Boom, EH 12.27, tst. 3444. Overige inlichtingen: mw. Y. van der Veer, personeelsadviseur, tst. 4796.

Hoe te reageren

Kandidaten worden verzocht schriftelijke sollicitaties te richten aan de directeur beheer van de faculteit Elektrotechniek, TU Eindhoven, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, o.v.v. vacaturenummer V36110.

Bij de Centrale Studenten Administratie binnen de Dienst Studentenzaken is een vacature voor een

Medewerker

V17003

Algemeen

De CSA is verantwoordelijk voor de in- en uitschrijvingen van studenten; coördinatie en uitvoering van het samenstellen van roosters; het beheer van het geautomatiseerde onderwijsdatabestand OWIS (OnderWijs Informatie Systeem) en het verlenen van bijstand bij het gebruik hiervan; de organisatie van de centraal af te nemen tentamens. De CSA zal binnen de nieuwe Dienst Studentenzaken nog meer dan in het verleden gaan samenwerken met het Bureau Studentendecanen en Studentenpsychologen, inclusief het Loopbaanadviescentrum, om daarmee de dienstverlening naar studenten en andere klanten toe te verbeteren. Een van de middelen daartoe is het inrichten van één gemeenschappelijke balie.

Taken

Naast uw bijdrage aan de bovenvermelde taken binnen de CSA, zult u werkzaam zijn aan deze gemeenschappelijke balie, waar uw werkzaamheden bestaan uit het beantwoorden van vragen van zowel studenten als TUE-medewerkers, of indien nodig doorverwijzen naar collega's van het bureau; het bijhouden van de agenda's van collega's; verzorgen van correspondentie; aanvullende secretariële en administratieve werkzaamheden.

Gevraagd

HAVO/MEAO-opleiding met daarnaast secretariële ervaring; kennis van WordPerfect; goede beheersing van de Engelse taal en in staat zijn Frans- en Duitstalige cliënten te woord te staan; klantvriendelijke instelling en representatieve houding.

Aanstelling

Afhankelijk van uw huidige dienstverband zal de aanstelling geschieden voor een proeftijd van maximaal twee jaar, met uitzicht op een vast dienstverband.

Salaris

Het salaris bedraagt, afhankelijk van ervaring, maximaal fl. 3.752,00 bruto per maand.

Inlichtingen

Betreffende de functie: ing. H. van Buul, tst. 2214. Overige informatie: W. Verhoef, personeelsadviseur, tst. 2065.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een curriculum vitae, binnen twee weken richten aan drs. E. Wardenaar, hoofd Personeel en Organisatie, o.v.v. het vacaturenummer V17003.

Jaap Hardon neemt afscheid van de Wetenschapswinkels

'Het werken met studenten heb ik altijd het leukste gevonden. Zo rond die leeftijd zijn ze heel zelfstandig bezig en ontwikkelen allerlei ideeën. Het begeleiden en soms bijsturen hiervan is heel interessant.' Jaap Hardon vertrekt eind mei, na een periode van vijf jaar, bij de Wetenschapswinkels. Hij draagt de voorzittersrol over aan Harry Lintsen. Een rol die Hardon altijd met plezier heeft vervuld, hoewel er wel degelijk enkele harde noten te kraken waren, zoals het wegvallen van het Bureau Wetenschapswinkels. Een mooi moment voor een terugblik.

door René ter Riet

De acht Wetenschapswinkels aan de TUE zijn zelfstandige eenheden van studenten in de faculteit. Zij voeren kosteloos onderzoek of metingen uit voor mensen, vaak particulieren of verenigd in buurtgroepen, en jonge starters die niet de middelen hebben om een ingenieursbureau in de arm te nemen. Al deze winkels zijn vertegenwoordigd in een bestuurscommissie. Deze bepaalt een gemeenschappelijk beleid en legt dit voor aan het college van bestuur.
Jaap Hardon: 'Het college heeft ons altijd een warm hart toegedragen. Ze waarderen het winkelwerk en onze doelstellingen.' Twee jaar geleden verloor de bestuurscommissie het Bureau Wetenschapswinkels met anderhalve formatieplaats en daarmee een belangrijke ondersteuning. Dit bureau bereidde altijd de vergaderingen voor en gaf ondersteuning bij publiciteitsacties. 'We hebben nu hulp gekregen van een zeer gemotiveerde secretaris Paul Korting', zegt Hardon. 'Tevens is er een student-assistentschap beschikbaar als er een piekbelasting is in bestuurscommissiewerk en hebben we voor publiciteitsondersteuning toezeggingen van het Bureau In- en Externe Betrekkingen. Ik kan wat dat betreft met een gerust hart vertrekken. Het is belangrijk dat er regelmatig een frisse wind door de gelederen waait.'

Maatschappelijk bewustzijn

Toen Hardon vijf jaar geleden werd gevraagd voor de voorzittersfunctie, had het toenmalige bestuur daar weinig overtuigingskracht voor nodig: 'De mogelijkheid om zo met studenten te werken sprak me onmiddellijk aan. Met de behandeling van aanvragen heb ik nauwelijks te maken, maar de gedachte achter de winkels is natuurlijk heel goed. Het is een mooie invulling voor het maatschappelijke bewustzijn: wetenschappelijke kennis van de universiteiten dichter bij de mensen brengen door kosteloos onderzoek te verrichten.'
Zijn de studenten eigenlijk veranderd de laatste vijf jaar? 'Er is in zo'n korte periode moeilijk een trend aan te geven. Ik heb wel veel studenten meegemaakt, ja. Je kunt wel stellen dat ik elk driekwart jaar een ander gezelschap aan de vergadertafel kon verwelkomen. Ik ben heel erg tevreden over het verantwoordelijkheidsgevoel van de studenten. Veel taken die het Bureau Wetenschapswinkels eerst deed, moesten door hen en met name door de leden van de bestuurscommissie worden overgenomen. Ook de commissie zelf kon steeds minder rekenen op een vaste bemanning. Toch is alles zonder grote onderlinge problemen goed opgelost. Die inzet zal me vooral bijblijven. Kijk naar de beleidsdagen. Er zijn nog steeds veel winkeliers die hier een vrije zaterdag aan op willen offeren.'

Zonnig

Over de toekomst van de winkels is Hardon optimistisch gestemd. Toen de winkels in de jaren zeventig werden opgericht was er veel werk te doen. In de jaren tachtig kwam hier verandering in. De oorzaak was dat buiten de universiteiten steeds meer instituties kwamen die zich bezighielden met problemen die voorheen door de winkels werden opgelost. Om een of andere reden echter is er sinds enkele jaren weer een stijgende lijn in het aantal aanvragen te ontdekken. Hardon: 'De vraag naar winkelwerk neemt weer toe. Doordat steeds vaker opdrachten in het onderwijs worden ingepast, kunnen studenten zonder assistentschap, zonder angst voor studievertraging deze aanvragen blijven behandelen. De bestuurscommissie zal hier dan ook zeker voor moeten blijven waken: zorg dat je als winkels een goede basis in het onderwijs krijgt. Het college van bestuur heeft in het verleden toegezegd dit te steunen. Aannemende dat dit standpunt zich niet zal wijzigen, vind ik dat de toekomst van de winkels, zowel richting aanvragers als richting onderwijs, er zonnig uitziet.'

Jaap Hardon, vertrekkend voorzitter van de Wetenschapswinkels. Foto: Bart-Jan van Overbeeke

Bonden doen voorstellen over arbeidsvoorwaarden

door De Redactie

Over de arbeidsvoorwaarden voor het TUE-personeel wordt tegenwoordig aan verschillende tafels overlegd. Minister Ritzen moet in de 'sector commissie onderwijs en wetenschappen' met de vertegenwoordigers van de centrales van overheids- en onderwijspersoneel in ieder geval tot overeenstemming komen over algemene salarisverhogingen, de algemene arbeidsduur, de inhoud van de bovenwettelijke, sociale zekerheid en de financiële middelen die aan de CvB's van de universiteiten ter beschikking worden gesteld om additionele decentrale arbeidsvoorwaardelijke regelingen te treffen. De VSNU moet namens de gezamenlijke universiteiten met de daar werkzame bonden tot overeenstemming komen over specifieke universitaire arbeidsvoorwaarden- en rechtspositieregelingen. Het college van bestuur van de TUE moet het tenslotte met de lokale vertegenwoordigers van de bonden eens worden over regelingen voor het TUE-personeel.
Op alle niveaus is er nu overleg gaande. Bij de minister hebben de centrales een verlanglijstje op tafel gelegd met als kernpunten: 4,5 procent extra loonruimte en een algemene arbeidsduur van gemiddeld 36 uur per week. Met de VSNU wordt intensief overlegd over een nieuwe rechtspositieregeling. De bonden richten zich vooral op werkgelegenheidsafspraken, aanstellingsbeleid met de nodige rechtszekerheid en zorgvuldig afgebakende ontslagprocedures. Aan het CvB van de TUE zijn op 8 mei voorstellen gedaan waarbij de nadruk ligt op invulling van de zogeheten 'kan- en moet-bepalingen' uit het rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek (het RWOO). Deze RWOO-bepalingen geven het CvB nu al de bevoegdheid om eigen regelingen te treffen op tal van punten.
Onder de titel 'Voor kwaliteit en aandacht' stellen de TUE-bonden onder andere het volgende voor: om 10 miljoen gulden toe te voegen aan het budget sociaal beleid bij bezuinigingen; om een gedragscode op te stellen bij werving en selectie van personeel; om regels en rechten met betrekking tot keuringen en bedrijfsgezondheidskundige begeleiding, en de bekostiging daarvan door de TUE, nader vast te leggen; om regels voor de toekenning van allerlei bijzondere beloningen (extra periodiek, gratificaties, toelagen en premies) vast te stellen, die een gelijke behandeling waarborgen; om een tegemoetkoming in noodzakelijk gemaakte kosten in verband met ziekte in het leven te roepen; om aansprakelijkheid en schadeloosstelling nauwkeuriger te regelen.
Het CvB zal waarschijnlijk deze week met een reactie komen en een eigen inzet. Afgesproken is al wel dat een overeenkomst dit keer voor twee jaar zal gelden. Verwacht wordt dat de VSNU en de landelijke bonden dan tot een akkoord gekomen zullen zijn, waardoor er in 1998 een nieuwe situatie ontstaat.

Ritzen biedt onderwijsbonden miljard

door Hanne Obbink HOP

Minister Ritzen gaat de onderhandelingen over een nieuwe onderwijs-cao in met een bod dat hem in tweeëneenhalf jaar tijd een miljard gulden kost. De vakbonden hadden maatregelen voor 1,6 miljard geëist. Ritzens bod komt neer op een stijging van de salariskosten met 4,5 procent. Die vindt stapsgewijs plaats tussen eind dit jaar en eind 1998; dan moet de nieuwe cao aflopen, stelt Ritzen voor.
In het bod is niet precies aangegeven welk deel van het geld echt aan hogere salarissen wordt besteed. In ieder geval krijgt het personeel aan het eind van dit jaar een eenmalige uitkering van een half procent (120 miljoen). Zo'n 240 miljoen gulden wordt uitgetrokken voor sabbatsverlof. De rest (drie procent van de salariskosten, dat is ruim 700 miljoen) wordt verdeeld over hogere salarissen voor jonger personeel en korter werken voor ouderen. De werkdruk voor het (meer dan gemiddeld vergrijsde) personeel noemt Ritzen 'het belangrijkste knelpunt' in het onderwijs. Met zijn bod wil hij er daarom voor zorgen dat ouderen het langer volhouden. Hij wil hen korter laten werken en bevorderen dat ze andere taken krijgen: minder lessen en meer begeleiding van onervaren personeel.
De vier vakcentrales waarmee Ritzen in de onderhandelingen te maken heeft, zijn niet tevreden over het bod. Zij hadden alleen al voor salarisverhogingen 4,5 procent binnen twee jaar gevraagd. Daarnaast willen zij een arbeidsduurverkorting die neerkomt op de invoering van een 36-urige werkweek. Voorzitter J. Tichelaar van de ABOP, de grootste bond in het onderwijs, toont in bondsorgaan Het Schoolblad begrip voor Ritzens positie: 'Zijn ministerie heeft geen eigen inkomsten en geld voor arbeidsvoorwaarden moet hij dus ofwel zelf elders bezuinigen ofwel van het kabinet krijgen. Ritzen zit met hetzelfde probleem als wij en heeft ook dezelfde boodschap aan het kabinet: er moet geld bij.'
Ritzen heeft er in het kabinet ongeveer 200 miljoen per jaar uitgesleept. Volgens de vakbonden is dat dus niet genoeg. Zij vrezen 'moeizame onderhandelingen', zegt een woordvoerder. De onderwijs-cao geldt voor 350.000 mensen en bestrijkt het terrein van basisonderwijs tot en met universiteit. Op dit niveau wordt uitsluitend onderhandeld over salarissen en arbeidsduur, de zogeheten primaire arbeidsvoorwaarden. Zowel in het hoger beroeps- als in het wetenschappelijk onderwijs wordt momenteel apart onderhandeld over de secundaire voorwaarden, zoals ontslagregelingen, verlof en dergelijke.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Cursus Duurzame Ontwikkeling (0C704)
In september gaat bij uitzondering een groep van de voor alle studierichtingen openstaande multidisciplinaire cursus Duurzame Ontwikkeling van start. Deze cursus wordt georganiseerd door het TUE-centrum Technologie voor Duurzame Ontwikkeling (TDO) in samenwerking met alle faculteiten en het bedrijfsleven. In een projectgroep van 6 à 8 studenten van minstens drie verschillende faculteiten wordt samengewerkt aan een opdracht op het gebied van duurzame ontwikkeling, zoals duurzame energiesystemen, een grondstof-arm huis en hergebruik van materialen en onderdelen. De opdrachten zijn afkomstig van bedrijven en onderzoeksinstellingen die zich met duurzame ontwikkeling bezighouden. In de cursus wordt bovendien projectmatig en interdisciplinair werken geleerd, alsmede enkele cursusmiddagen besteed aan het aanleren van communicatieve vaardigheden, zoals vergadertechniek, besluitvorming en presenteren van de onderzoeksresultaten.
Dit vak, waarvoor 4 studiepunten worden verkregen, loopt in het herfsttrimester en vergt qua tijdsbesteding ongeveer 3 à 4 middagen per week. De inschrijving staat open voor derdejaars studenten en ouder, die in het bezit zijn van het P-diploma. Voor natuurkundestudenten geldt dit vak als multidisciplinair project in het vijfjarige curriculum. Het vak telt mee voor het behalen van het TDO-certificaat. Inschrijven bij het bureau TDO, pav A.43 vóór 8 juni. Informatie: Dione van Noor, Josina van Amsterdam, of Arjan Kirkels, pav A.43, tst. 4463.

IPO-Colloquia
- ir. R.M.C. Ahn, KUB ('Action in predicate logic') Friday 24 May, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.
- prof.dr. Robert Spence, Imperial College, London ('Data Visualisation for Selection and Design') Friday 31 May, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.

BOUWKUNDE

Wiskunde 3 voor B (2Y790)
Op 1 en 29 juni is er gelegenheid het tentamen Wiskunde 3 voor B (2Y790) af te leggen. Dit cursusjaar wordt er geen onderwijs in dit vak gegeven. Ter ondersteuning bij de voorbereiding voor dit tentamen zijn er drie bijeenkomsten gepland: vrijdag 24 mei, 14.00 - 16.00 uur in HG 6.09; woensdag 29 mei, 10.45 - 12.30 uur in aud. 14; vrijdag 31 mei, 14.00 - 16.00 uur in HG 6.09. Tijdens deze bijeenkomsten zullen opgaven worden besproken en is er gelegenheid om vragen te stellen.

Financiering van de uitvoering (7T690)
Ten behoeve van de bestudering van het dictaat zijn bij de docent (HG 10.17 of 10.20) beschikbaar: een overzicht van de delen van het dictaat die voor het tentamen niet bestudeerd hoeven te worden; voorbeeld tentamenvragen. Op vrijdag 24 mei, 14.30 uur, wordt in collegezaal 9 van het auditorium de gelegenheid gegeven vragen over de stof te stellen. Tevens zullen de oefenvragen worden besproken.

Lichte draagkonstrukties (7P670)
Toevoegen: Tentamen 7P670 Lichte draagkonstrukties. dinsdag 18-06-1996, vm.

Tussencolloquia
- Thomas van Uden ('Woning panatella, tegenwoordigheid van geest - time-out - zijlijn') vrijdag 24 mei, 11.00 uur, Videoroom HG 4.95.
- Sander Willemsen ('Een nieuw principe energiedak, omgevingsenergie gebruiken voor ruimteverwarming') vrijdag 24 mei, 16.00 uur, Klimaatkamer HG 10.52.
- Ferdinand Gremmen ('Perspectieven voor ontwikkeling van goedkope woningen') woensdag 29 mei, 10.30 uur, Videoroom HG 4.95.
- Bas van Stratum ('Nu Rotterdam haar stroming voelt, inspelen op veranderende goederenstromen') donderdag 30 mei, 9.00 uur, Videoroom HG 4.95
- Arnout Bosch ('Het constructief ontwerp van het Roda JC-stadion') donderdag 30 mei, 13.00 uur, Videoroom HG 4.95.

Discussielunch GOM
Op maandag 3 juni organiseert GOM weer een discussielunch. 'Wonen aan het Water' wordt tijdens deze lunch centraal gesteld door Robert van der Bruggen en Jeroen Eulderink. Zij leggen ons naar aanleiding van hun afstudeerproject de onderstaande stelling voor: 'In de toekomst zou bij het ontwerpen veel meer rekening moeten worden gehouden met menging van functies op een bepaalde locatie (wonen, kantoren, scholen, horeca, winkels, etc...). Als functies van oudsher niet aanwezig zijn, dan moeten ze al in een vroeg stadium tot ontwikkeling komen in een project, en niet pas achteraf worden toegevoegd.' Met een aantal dia's brengen ze hun observaties tot nu toe in beeld.
De discussie wordt weer gehouden in de atelierruimte HG 4.18 (tegenover de kamers HG 4.08 en 4.09) op 3 juni om 12.30 uur. Voor de liefhebbers is er ook de mogelijkheid te discussiëren op Internet. Daarvoor kun je terecht op het adres http://www.tue.nl/bwk/gom/, wat overeenkomt met het kiezen van Bouwkunde, vervolgens GOM en AGORA. Bij LUNCH6 vind je de stellingen en kun je reageren.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Studentassistenten gevraagd
Voor het practicum Basischemie heeft de Propaedeuse Onderwijsgroep studentassistenten nodig. Studenten die hiervoor belangstelling hebben dienen zich vóór 1 juni op te geven bij de secretaresse van TPO, C. Schilders, TL 1.30, tst. 3780.
Voor eventuele inlichtingen kunt u terecht bij P. Janssens, TL 1.24, tst. 3780, of bij A. van de Ven, TL 1.25, tst. 3774.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Quantummechanica en atoomfysica (3B120)
Ivm grote belangstelling voor het tentamen Quantummechanica en atoomfysica (3B120) is besloten om drie extra mogelijkheden te bieden voor het afnemen van het tentamen. Oude data zijn: 7 en 28 juni, 23 augustus en 6 september. Extra data zijn 14 en 21 juni en 30 augustus. Hiervoor kunnen zich acht studenten inschrijven bij het secretariaat, N-laag g 1.06; R. Boom, tst. 2550.

Afstudeervoordrachten
- Jan van Dijk ('Numerieke modellering van het gesloten argon-ICP voor verrichtingsdoeleinden') woensdag 29 mei, om 10.00 uur, NA 2.29.
- Jannik Daemen ('Convective heat transfer & residence times in annular dispersed flow) vrijdag 31 mei, om 10.45 uur, N-laag a 2.69.

Bijzondere Ledenvergadering Van der Waals
Van der Waals organiseert een BLV om tot een definitieve besluitvorming aangaande de regeling van bestuurswisselingen te komen. Hiervoor is een wijziging van het Huishoudelijk Reglement noodzakelijk. Indien nodig zal ook een statutenwijziging worden aangewend. Tevens zal het verlenen van de status 'Van-der-Waals-dispuut' aan het dispuut i.o. 'Thales' aan de orde komen. De BLV zal plaatsvinden op vrijdag 31 mei in de Salon (Ng 0.01) en beginnen om 14.00 uur. Indien de besluitvorming het mogelijk maakt, zal aansluitend om 16.00 een Algemene Ledenvergadering ge houden worden, waarin de verkiezing van het bestuur 1996/1997 plaatsvindt.

Studentassistent gevraagd
Ter ondersteuning van de colleges procesbesturing van professor H. Leegwater (zowel eerste als tweede fase onderwijs) wordt een student gezocht die collegedemonstraties ontwikkelt (simulaties binnen MatLab/Simulink) en studenten assisteert bij het uitwerken van opgaven. Omvang: 1 dagdeel (4 uur) per week. Verwacht wordt van de kandidaten dat zij het college Procesbesturing (3F170) met goed gevolg hebben afgerond; overige regeltechnische vakken strekken tot aanbeveling. Inlichtingen: secretariaat NR, Th. de Leeuw-Looijmans, gebouw W&S 1.33, tst. 2530.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Industria zoekt commissieleden
De studiereiscommissie 1997 van Industria zoekt twee enthousiaste commissieleden. Durf jij de uitdaging aan om een fantastische reis naar verre oorden te organiseren en meteen je stage daar te doen; kom dan gauw langs in de Industria-kamer.

Bewerkingstechnologie (1K240)
Het responsiecollege Bewerkingstechnologie (1K240) zal plaatsvinden op woensdag 29 mei, vanaf 11.45 uur in zaal NP18 van het Paviljoen.

Methoden van empirisch onderzoek (1F180)
Voor deelnemers aan het tentamen 1F180, methoden van empirisch onderzoek, op 12 juni, is t.b.v. een voorspoedige afloop op het secretariaat van de vakgroep T&A - Pav.U13 - een stencil beschikbaar waarin toelichting wordt gegeven bij kernpunten van de stof.

TEMA

Tussenvoordrachten
- Lyan Rijkmans ('Draagvlak onderzoek naar het garantiestelsel 'no cure no pay': Afvalpreventie bij bedrijven') donderdag 23 mei, om 9.00 uur, in TEMA 0.14.
- R.K. Kalpoe ('Trusted Third Parties in technisch-organisatorisch perspectief') woensdag 29 mei, om 14.30 uur, in TEMA 0.14.

HEROS
Afstuderen m.i.v. september 1996? Dat kan bij HEROS, een strategisch programma over hergebruik. Bij HEROS kun je afstuderen op vele aspecten over hergebruik, zoals logistieke, organisatorische en informatietechnische aspecten. Geïnteresseerden kunnen langskomen voor informatie: mw. Hendriks, kamer C.01 (Paviljoen).

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquium
* Logistieke Besturingssystemen
- ir. M.J. Phoa ('Ontwikkeling van een vraagvoorspellings-gereedschap bij OPG-Medico tbv logistieke afstemming') dinsdag 4 juni, om 11.15 uur, in pav. J1.

Samenvatting:
OPG-Medico is een farmaceutische groothandel voor apotheekhoudende huisartsen in Nederland. Tijdens de opdracht is er een gereedschap ontwikkeld waar mee vraagvoorspellingen gegeven kunnen worden. Dit vormt een gereedschap voor bijvoorbeeld een logistiek manager of een account manager. Tevens is er een relatie gelegd met het voorraadbeheer in de OPG-Medico vestigingen en bij de klanten.

Van Abbemuseum biedt mooi overzicht van collectie moderne kunst

'Wat doen architecten en designers op de Documenta? Tegenover de kunst zijn het parasieten, roofdieren. Ze pikken van alles.' Dat was de mening van Rudy Fuchs, oud-directeur van het Van Abbemuseum, in 1982. Fuchs maakte zich sterk voor de kunst en de makers ervan en organiseerde in 1986 ook de jubileumtentoontelling 'Ooghoogte'. Dat was zo ongeveer de laatste keer dat de eigen collectie van het Van Abbemuseum te zien was. Een klein stukje van de internationaal vermaarde verzameling, zo'n zes procent van alle schilderijen, is momenteel te zien op 'Alleen schilderijen ...', de expositie bij het 60-jarig bestaan.

door Gerard Verhoogt

Al sinds de jaren zestig is er sprake van uitbreiding en nieuwbouw van het Van Abbemuseum. Dit om de eigen collectie te kunnen tonen. Die bouwplannen laten in elk geval nog minimaal twee jaar op zich wachten. Tot zolang zit het museum nog in de oude Philipswinkel aan de Vonderweg, die voor de tweede keer uiterst fraai verbouwd is. De tentoonstelling geeft een mooi overzicht van de kunstgeschiedenis na 1900, maar door de aaneenschakeling van de ruimten zijn ook interessante dwarsdoorsnedes te maken, waardoor de ontwikkeling van de kunst nog beter te zien is.
Het museum ontstond toen de sigarenfabrikant Henri van Abbe in 1933 opdracht gaf voor de bouw ervan. Hij schonk het in 1936 aan de stad, inclusief een aantal schilderijen uit zijn eigen collectie, want geld was er nauwelijks. Het museum bevatte naast de geschonken werken van Van Abbe zelf (Toorop, Willink, Sluyters) ook vaandels en trommels van de gilden. Pas met de aanstelling in 1946 van Edy de Wilde, met 25 jaar de jongste museumdirecteur van Nederland, verandert dat. Hij overtuigt de gemeente ervan dat een totaaloverzicht van de hele kunstgeschiedenis vanaf de zeventiende eeuw - iets wat de gemeente voor ogen had - niet te betalen is. En als ze dat toch wilden adviseerde De Wilde de gemeenteraad om wandplaten aan te schaffen. Het Van Abbe richt zich van nu af aan (1955) op moderne en hedendaagse kunst met een uniek collectiebeleid.

Meesterzet

Tegelijk met de tentoonstellingen van hedendaagse kunstenaars wordt er van hen werk aangekocht, waardoor men een eigentijdse collectie aanlegt, die ook nog betaalbaar is. Daarnaast wordt ook de bestaande collectie aangevuld en uitgebreid. Die bevat onder meer werk van Chagall, Picasso, Mondriaan, Appel, Bacon, Marlene Dumas, Rene Daniels, Hartung, Bracque, Kandinsky, Leger, Kokoschka, Delauney, Beckman, Gris, Corneille, Van der Leck, Beuys, Armando, Dibbets, Warhol, Duchamp, Judd. Maar ook werk van mediakunstenaars als Bill Viola en Tony Oursler.
Jean Leering, momenteel hoogleraar aan de TUE en van 1964-1974 directeur van het Van Abbe, organiseert de eerste tentoonstelling van Joseph Beuys in Nederland en hij weet één van de twee replica's van de Lichtraummodulator van Moholy Nagy binnen te halen. Zijn meesterzet was de aankoop van ruim honderd werken van kunstenaar-architect El Lissitzky. Leering besteedt ook veel aandacht aan de maatschappelijke bewustwording en organiseert een aantal discussie-avonden, waar ook de 'gewone' Eindhovenaar het woord voert.

Te frivool

Fuchs, zijn opvolger, moet van dat laatste niets hebben. Als één van zijn eerste daden laat hij de bankjes uit het museum verwijderen, omdat 'het een beetje te frivool was geworden.' Fuchs wilde een streng, puriteins museum. 'Ik heb alle banken laten verwijderen, mensen mochten niet meer gaan zitten, vond ik. Ik heb hier nooit van die kankerpartijen meegemaakt zoals je vaak in het Kröller-Möller ziet: dan gaan er van die bustochten naar de wildvoederplaats en dan koffiedrinken in het museum. Dat wordt giechelen of lachen om die rare kunst.'
Jan Debbaut, Fuchs' vroegere rechterhand, neemt het roer in 1986 over en neemt de (omstreden) uitbreiding ter hand. Vooral om de eigen collectie permanent te kunnen tonen en daarmee de woorden van Edy de Wilde te kunnen logenstraffen. Die zei in 1982: 'Ik durf gerust te zeggen dat er nergens in Europa een collectie te vinden is die zo compact en toch zo volledig is. Overal in de Westerse wereld is dat bekend, behalve in Eindhoven.'

Prominent in beeld het schilderij van Hans Hartung, één van de 120 doeken die te zien zijn op de tentoonstelling 'Alleen schilderijen...'.
Foto: Bart-Jan van Overbeeke

Tentoonstellingen

Tot 28 mei

Groot grafiek van Atelier Daglicht, (Heron)hal, HG.

Tot 25 augustus

'Alleen schilderijen..'; een overzichtstentoonstelling van het mooiste van het Van Abbemuseum, in de oude Philipswinkel aan de Vonderweg.

Uit in de stad

Donderdag 23 mei

100 jaar film/Plaza Futura/ Iraanse cinema: 'Waar staat het huis van mijn vriend'; Doppio speelt de mimevoorsteling 'Drift'; beide ook morgen te zien.

Optreden van Newyorkse White Devil (hardcore) in De Effenaar.

Vrijdag 24 mei

Night of the Gypsies in het Muziekcentrum met oa. Tata Mirando, Gipsy Boys, Rosenberg Trio & Silaia Houtzager.

Zaterdag 25 mei

100 jaar film/Plaza/Iraanse cinema: 'En het leven gaat door', ook morgen; Doppio speelt 'Drift' voor het laatst.

Vrouw en cultuur: in buurthuis De Ronde geeft Elly de Waard een workshop.

Zondag 26 mei

Doppio speelt 'Een Staatszaak' in Plaza Futura; t/m dinsdag.

De Nederlandse schrijver Thomas Roosenboom ontmoet de Turkse schrijvers Latile Tekin en Nedim Gürsel in Grand Café Berlage. De muziek is van Metro, mèt zangeres Pinar.

De Antwerpse Henk van Damme Cajun Band speelt in Kaffee de Groot.

Maandag 27 mei

100 jaar film/Plaza: 'Taxi Driver'; Iraanse cinema: 'Through the Olive Trees'; t/m woensdag.

Dinsdag 28 mei

Effenaar Event: première van Lizzie Kean's Ruby Tuesday met 'Natuurlijk': dans, zang, muziek en monologen.

Woensdag 29 mei

Doppio speelt 'Hamlet' in Plaza Futura, t/m vrijdag.

Effenaar film- en muziekavond rond het thema 'Spacenight'.

Spacenight bij De Effenaar

Cultuur

Vorig jaar organiseerde De Effenaar voor het eerst een gecombineerde film- en muziekavond rond één thema. Dat beviel zo goed dat het dit jaar herhaald wordt met de 'Spacenight' van de Duitse regisseur Andrei Ujica. Vertoond wordt de film 'Out of present'. Daarin wordt origineel archiefmateriaal, waaronder de allereerste 35 mm beelden van het universum, zo perfect gemonteerd, dat er een nieuwe thriller ontstaat. Het verhaal speelt zich af rond twee kosmonauten die in 1991 door de Sovjet-Unie de ruimte werden ingestuurd naar het ruimtestation MIR. Een van hen kwam na vijf maanden terug, de ander pas na tien maanden. Oftewel na de revolutie rond Gorbatsjov die toen plaatsgevonden had. Na de film is er het Basement Beauty's Ball, waarin spacemuziek de boventoon voert met 'Get Spacy'. Te zien en horen op 28 mei.

Prettig boek over onvriendelijk en onbegrijpelijk filosoof

Boekbespreking

De filosoof Heraclitus liep zo'n 2500 jaar geleden rond in Griekenland. Echt aimabel kwam hij niet over, hij stond bekend als een zeer onvriendelijk persoon. Zijn werk hult zich in ondoordringbare nevels. Heraclitus citeren kan daarom nooit kwaad; je kunt je er wegens vergaande onbegrijpelijkheid nooit een buil aan vallen. Luciano de Crescenzo nam de uitdaging op zich om de geschriften van deze Griekse filosoof te ontsluieren.
In zijn meest recente boek *Panta Rhei* presenteert hij zowel de filosoof als zijn werk op een zeer leesbare wijze.

door Maurice Schaeken

'Ik heet Heraclitus en ben geboren in Ephesus, in het jaar 540 voor Christus. Ik zeg het maar zo, omdat ze me dat hebben aangeraden, maar eerlijk gezegd weet ik niet wie die Christus is waar iedereen het over heeft: ik neem aan dat het een filosoof is die is geboren in 540 na Heraclitus.' De Italiaan Luciano de Crescenzo houdt zich bezig met het populariseren van de oude Grieken. In het boek *Panta Rhei* tackelt hij Heraclitus, die hij de 'meest antipathieke' der Griekse filosofen noemt. Niet zo heel vreemd als je bedenkt dat deze denker met minachting neerkeek op de grote massa: dom klootjesvolk! Hij vond zijn tijdgenoten mensen die dènken dat ze weten, maar dat in werkelijkheid niet doen. Wat hun gedrag betreft leken ze op zombies: 'Aanwezig in zoverre ze dieren zijn die eten, drinken, slapen en de liefde bedrijven, maar afwezig in zoverre ze met rede begiftigde mensen zijn.'

Panta rhei

Van het werk van Heraclitus is maar weinig bewaard gebleven, slechts enige fragmenten en wat verwijzingen uit het werk van anderen. Hij dankt zijn bekendheid voornamelijk aan één beroemde spreuk: 'Panta rhei', oftewel 'Alles stroomt'. De filosoof wil hiermee aangeven dat alles onvermijdelijk verandert. Auteur De Crescenzo gebruikt zijn eigen leven om de beeldspraak te verduidelijken. 'Ik bekijk een foto van toen ik zestien was en één van nu. Mijn god, wat ben ik veranderd! Meteen vraag ik me af: wanneer is dat dan gebeurd? 's Nachts? En hoe kan het dan dat me dat de volgende ochtend niet opviel? We veranderen in slow motion, elk moment weer, cel voor cel, net als de wijzers van de klok, die wel degelijk bewegen, ook al ziet niemand het.'
Heraclitus zelf hanteert het beeld van een stromende rivier en een bange kleine jongen die zwemles krijgt van zijn vader. 'Daar ga ik mooi niet in', riep ik vastbesloten uit. 'Waarom niet?' 'Omdat ik bang ben!' 'Maar ik ben er toch ook ingesprongen', wierp de vader tegen, zijn nog natte kleren tonend. 'Mijn water is anders dan het jouwe.' 'Maar de rivier is toch hetzelfde?' 'De rivier mag dan hetzelfde zijn, het water nooit.'
Nou vond Heraclitus water sowieso maar een gevaarlijk goedje. Immers, aarde, lucht en vuur kunnen elkaar op de een of andere manier bestrijden, maar water wint het van alle drie. 'Het vermaledijde spul drupt en loopt door, gaat elke gleuf, elk gat, elke spleet binnen. En daar waar het binnendringt, begint alles te rotten.' Met ernstige gevolgen, want wanneer wordt een mens dom? Als er in zijn ziel meer water zit dan vuur. En wanneer gaat een ziel dood? Als ze overstroomt! Vuur lag meer in het straatje van de Griekse filosoof. Goden hadden volgens hem niks te maken gehad met de schepping van de wereld. Het vuur had haar voortgebracht! Hij gebruikte nog niet letterlijk de term 'Big Bang', maar qua concept rende hij een paar eeuwen voor de muziek uit.

Stilstand bestaat niet

Met 'panta rhei' bedoelt Heraclitus de continue verandering, oftewel het worden. Van stilstand hield hij niet, hij geloofde er ook niet in. 'Zijn is niets anders dan het worden van een afstand bezien.' Stilstand bestaat niet, alles verandert. Vergelijk het maar met twee armworstelaars. Ze lijken niet te bewegen, maar inwendig kolkt het van de energie. Het begrip potentiaalverschil zou de Griekse filosoof wel aangesproken hebben: het krachtenspel tussen een magneet en een verwijderd stuk ijzer zag er in zijn ogen veel mooier uit dan wanneer datzelfde brok ijzer had toegegeven aan het magnetisme en op de magneet vastgeplakt zat. Of anders gezegd: 'Geef mij een vrouw die veroverd moet worden en ik zal gelukkig zijn. Leg er eentje in mijn bed en ik kruip ergens anders tussen de lakens.'

Oorlog

De strijd tussen tegengestelde zaken zag de denker uit Ephesus als de bron van alle leven. 'Wat tegengesteld is, komt samen, en de mooiste samenhang komt voort uit wat verschilt, aangezien alle dingen ontstaan uit strijd.'
Heraclitus was daarom ook niet vies van een oorlog. De strijd zou alle verhoudingen weer eens flink op zijn kop zetten en nieuwe tegenstellingen creëren.
Gelijkvormigheid en rust stonden wat hem betreft gelijk aan de dood; strijd en verschil herbergden het leven.

Omstreden

De in de filosofie-wereld omstreden De Crescenzo kneedt de 'stoffige, oude filosofen' om tot vlottere versies. Eerdere werken van hem zijn *De geschiedenis van de Griekse filosofie* en *Aldus sprak Bellavista*. Heraclitus komt in *Panta Rhei* in de dromen van de auteur tot leven. Om door te dringen in de filosofie van de oude Griek gebruikt de auteur verschillende methoden. Een aantal hoofdstukken heeft bijvoorbeeld de vorm van dialogen. In een vraag-en-antwoord-spel probeert de auteur de filosoof zelf uitleg te laten geven over zijn ideeën. In andere delen van het boek beschrijft De Crescenzo de oud-Griekse denker zelf. Erg vermakelijk is het hoofdstuk waarin een aantal filosofen in een talkshow-setting hun mening over het ontstaan van de wereld mag geven. De auteur verwijst in de tekst telkens naar een citatenlijst, waarin hij filosofische fragmenten van uitleg voorziet.
Bovendien kent het boek een apart notenapparaat. Dat maakt het lezen wel erg ingewikkeld met de talrijke verwijzingen naar deze twee verschillende hoofdstukken.
De illustraties in het boek komen van de Nederlandse graficus M.C. Escher.

Panta Rhei, Over de oorsprong van de filosofie; Luciano de Crescenzo; 175 pagina's, geïllustreerd, incl. fragmenten en noten; uitgeverij Bert Bakker, 1995; ISBN 90 351 1557 0; fl. 29,90

Knutselen in de medische wetenschap

Geneeskunde vaart onder een vlag die haar lading nauwelijks dekt. Dit stelt Peter Bügel in zijn boek *Niemand kan denken*. De ontdekking van antibiotica ruim vijftig jaar geleden is de laatste sprong voorwaarts geweest. Sindsdien heeft alleen het behandelen en knutselen een hoge vlucht genomen. Zonder dat dit overigens leidde tot een toename van de activiteit waaraan geneeskunde haar naam te danken heeft: het genezen.
De geneeskunde heeft tijdens haar bestaan niet helemaal stil gezeten. Van enkele ziekten weten de medici de oorzaak. Het gaat dan maar om een klein gedeelte, laat Bügel weten, en vooral waar bacteriën en virussen in het spel zijn. De rest, zo'n 80 procent van alle diagnoses, bestaat nog steeds uit de vertaling van de klachten in het Latijn, of een beschrijving van de afwijkingen, of het vernoemen ervan naar de ontdekker. Toch is het gangbaar nieuwe ziekten te benoemen en daaraan bepaalde medicatie te koppelen.
Peter Bügel studeerde psychologie. Nu werkt hij als wetenschappelijk docent aan de Groningse huisartsenopleiding. Daar doet hij zijn best de dokters-in-spe ervan te overtuigen dat het later om de patiënt moet gaan en niet de ziekte. In de bundel *Niemand kan denken* behandelt Bügel onderwerpen uit zijn wetenschappelijke omgeving. Het boek kent vier hoofdstukken: de heelmeester, de zielknijper, de vorser, het wezen. Vooral in de eerste hoofdstukken doopt Bügel zijn pen bij het schrijven extra diep in de azijn. Deze sluiten wat meer aan bij zijn dagelijks werk. De laatste hoofdstukken behandelen wat meer algemene, wetenschappelijke onderwerpen.

Niemand kan denken, domheden en denkfouten in de wetenschap; Peter Bügel; 144 pagina's; uitgeverij Contact, 1995; ISBN 90 254 0946 6; fl. 24,90

Oververhit ijs

De natuur behandelt schaatsers unfair. Het moet nachten vriezen voordat deze sportievelingen hun gladde ijzers verantwoord onder kunnen binden. Eén nachtje dooi en het is uit met de ijspret. Dit is één van de merkwaardige asymmetrieën in de natuur. IJs begint, net als de meeste stoffen, onmiddellijk te smelten als je het verwarmt tot het smeltpunt. Bij afkoelen blijft water echter vaak vloeibaar tot ver onder het vriespunt. Onderkoeld water bestaat, oververhit ijs niet. *Oververhit ijs* is echter wel de titel van een bundel essays van de hand van Frans Saris. Deze fysicus vertelt daarin over zijn leven als hoogleraar experimentele fysica en als directeur van het Amsterdamse FOM-instituut voor Atoom- en Molecuulfysica. Saris is het niet eens met het beeld dat men heeft van de hedendaagse wetenschap. Om hier eens een ander licht op te werpen, beschrijft hij gebeurtenissen die zich om hem heen voltrokken. Hij begint met enkele dagboekfragmenten, bijvoorbeeld uit april 1989. De wereld staat op zijn kop: Fleischmann en Jones beweren koude kernfusie waargenomen te hebben. Wetenschappers over de hele wereld proberen hun resultaten te verifiëren. Zo ook de groep rond Saris. Uit zijn dagboek blijkt hoe de wetenschap en het dagelijkse leven zich verweven. De wetenschapper doet de laboratoriumjas niet meer om klokslag vijf uur uit. Onderzoeker en burger versmelten met elkaar in die fusieperiode. Want dat was het. De Nederlandse controle-experimenten leken aanvankelijk immers ook bij Saris op koude kernfusie te wijzen. Zorgvuldige interpretatie van experiment en resultaten temperde de hooggespannen verwachtingen. De schijnbare koude kernfusie bleek te wijten aan elektrische storing bij een videocamera. Weg wetenschappelijke doorbraak, maar ook weg mogelijke blamage door Fleischmann/Jones-resultaten ten onrechte te ondersteunen.
Oververhit ijs bevat stukken die verschenen in de NRC, De Gids en het blad van de universiteit van Utrecht. De verhalen van Saris behandelen dan ook een breed scala aan wetenschappelijke onderwerpen. Bijvoorbeeld zijn essay over 'De goede manager' of 'Wat is de overeenkomst tussen poolreiziger Robert Peary en een goede onderzoeksleider?' Saris beschrijft het proces dat Peary moest doorlopen om als eerste de Noordpool te bereiken. Daar zet hij de hedendaagse neiging tegen af om overal managers te benoemen. Saris heeft het niet zo op deze beroepsgroep: 'Mensen die menen net zo goed een universiteit te kunnen leiden als een gloeilampenfabriek of een ziekenhuis. Mensen die menen dat je kunt leren managen op Nijenrode of op de Stanford Business School. Niemand zal het in zijn hoofd halen een Himalaya-expeditie te laten leiden door een Nijenroder, waarom dan wel een research-organisatie of een universiteit?' Wie niet op een simpele manier uit kan leggen waar zijn onderzoek toe dient, weet niet waar hij mee bezig is. 'Zodra ik mezelf hoor zeggen dat iets te ingewikkeld is om uit te leggen, ruik ik onraad', vindt Saris. De fysicus past deze filosofie ook toe op zijn geschreven woord. Zijn prettige schrijfstijl, samen met een breed scala aan onderwerpen, maakt *Oververhit ijs* een aanrader.

Oververhit ijs
Frans Saris
uitgeverij Meulenhoff, 1991
bij De Slegte voor fl. 7,95

Boekbespreking

Trillend naar Utopia

Het boek 'De Celestijnse Belofte' van James Redfield is met meer dan 250.000 verkochte exemplaren een absolute bestseller. Het is dan ook niet verwonderlijk dat sinds kort een vervolg in de winkels ligt. Het was te voorzien dat op de negen inzichten van het Manuscript uit De Celestijnse Belofte er ook nog een tiende moest volgen. Er zijn immers ook tien geboden.

door Jannigje Gerritzen

Het boek dat het tiende inzicht ontsluiert, heeft de weinig originele titel 'Het Tiende Inzicht' meegekregen, en is alleen te lezen in combinatie met zijn voorganger. De omslag belooft veel: 'Het vervolg op de Celestijnse Belofte, het meest inspirerende boek van dit decennium'. De kaft van het boek is werkelijk prachtig; een pittoresk meertje met een weelderige, groene begroeiing, het zonlicht weerkaatsend in het water. Bij het lezen van het boek blijkt echter al snel dat de kaft het meest interessante gedeelte is. Het frappante is dat voor dit resterende inzicht evenveel pagina's nodig zijn als voor de eerste negen tezamen. Verder valt onmiddelijk op dat het boek geschreven is in dezelfde knullige stijl als zijn voorganger; er is vrijwel geen verhaallijn en de zinnen zijn volgens dezelfde constructie gebouwd, waardoor een 'en toen...en toen' effect ontstaat.
Het eerste boek was al alles behalve een literair meesterwerk te noemen, maar de ideeën van de schrijver maakten bij dat boek veel goed. De eerste acht hoofdstukken daarvan waren goed te lezen, alleen in het laatste hoofdstuk werden de denkbeelden van de schrijver ongeloofwaardig en wazig. Het Tiende Inzicht pakt de draad op waar De Celestijnse Belofte eindigde en gaat door met dezelfde zweverige verhaallijn. Waar De Celestijnse Belofte nog elementen bevatte die enigszins aan de realiteit grensden, is Het Tiende Inzicht gespeend van elke mogelijke werkelijkheidszin. Volgens Redfield's voorwoord is het boek 'een poging om de doorlopende transformatie die zich in onze tijd afspeelt te illustreren.' Redfield hoopt met beide boeken iets over te brengen van de nieuwe opvattingen, gevoelens en verschijnselen die het leven beginnen te bepalen aan het begin van het derde milennium. Voer voor New Age freaks dus.

Uitgekauwd

Ook Het Tiende Inzicht is geschreven als een avonturenroman. De naamloze hoofdpersoon gaat ook hier weer op een zoektocht, ditmaal naar een verdwenen vriendin. Hij komt terecht in een vallei in de Appalachen, waar een of ander onduidelijk experiment gaande is, dat tegengehouden moet worden. Het verhaal wordt ook in dit boek weer gedragen door 'toevallige' ontmoetingen, waardoor de hoofdpersoon stukjes van de levenspuzzel aangereikt krijgt. Hierbij reist hij - door zijn energie op een voldoende trillingsniveau te brengen - regelmatig op en neer naar het 'Hiernamaals'. Daar komt hij een vriend tegen en ontmoet er ook zielen en zielengroepen.
De onbeholpen verhalende stukken worden hier regelmatig afgewisseld met zinnen als: 'We konden daarentegen de geschiedenis gaan zien als een spiritueel proces, als de verregaande, systematische pogingen van de mensheid, generatie na generatie, leven na leven, om zich door de eeuwen heen naar één enkel doel te worstelen: zich te herinneren wat we in het Hiernamaals al wisten en zich die kennis op Aarde bewust te worden.'

Ongeloofwaardig

Met dit soort onduidelijke zinnen en passages is Het Tiende Inzicht doorspekt. De auteur snijdt vrijwel geen nieuwe spirituele onderwerpen aan, maar beperkt zich tot zaken die allang bekend waren. Hij behandelt bijvoorbeeld het reeds uitgekauwde reïncarnatieprincipe en de psychosomatische aspecten van ziekten. Ook de zielengroepen en de energievelden zijn al elders beschreven als geleidegidsen en aura's. En veel mensen waren al vóór Redfield op het idee gekomen dat de mens op aarde is met een doel.
De nieuwe onderwerpen die hij behandelt zijn absoluut ongeloofwaardig. Reizen tussen dimensies en naar het Hiernamaals mogen het goed doen in science fictionromans, maar in de werkelijke wereld zullen dit soort trips eerder geassocieerd worden met verdovende middelen. Geen enkele natuurkundige zal aan de hand van Redfield's boek gaan onderzoeken bij welke trillingsniveaus van ons energieveld we naar het Hiernamaals kunnen reizen.

Utopia

Uiteindelijk moet de zoektocht naar het tiende inzicht leiden tot een Utopia. De ongelovigen zullen in de voorspelde Apocalyps terechtkomen, terwijl de volgers van de inzichten een beter lot wacht: '... en we zouden een nieuwe dimensie betreden, een dimensie waarin we de geestkracht uitnodigen om, via ons, precies het Utopia te scheppen dat de bijbelse profeten zich hadden voorgesteld.'
Slechts eenmaal snijdt de schrijver hout met zijn opmerkingen. De hoofdpersoon komt al vrij snel een 'ongelovige' tegen, voor wie het spirituele pad heeft afgedaan. Hij beklaagt zich over de wantoestanden op deze wereld en gelooft niet in al dat spirituele gedoe. De uitspraken van deze ongelovige Thomas zijn de enige die zinnig overkomen. Maar al na een paar pagina's blijkt waarom Redfield deze figuur introduceert: hij vertegenwoordigt de Angst, die overwonnen moet worden door het Spirituele.
Al met al is Het Tiende Inzicht een saai onduidelijk boek dat de moeite van het lezen niet waard is. Wie het gelezen heeft kan erover meepraten, maar daarmee is ook alles gezegd. Voor de spiritueel geïnteresseerden heeft Redfield nog een blijde boodschap voor zijn lezers. Op de laatste pagina geeft hij een sterke hint dat een volgend boek er ook nog wel in zit. Over engelen ditmaal. Dat zal ook wel weer een bestseller worden.

James Redfield; Het Tiende Inzicht; uitgeverij De Boekerij; ISBN 90 225 2080 3; fl. 29,90 (paperback), fl. 39,90 (gebonden)

Donderdag 23 mei om 20.00 uur organiseert Infinito in HG 0.15 een lezing over De Celestijnse Belofte onder de titel: 'Is dit toeval?'. Sprekers zijn Johan Houtman, John Maahury en Menno Hubert.

STACK saboteert Cyber Top-50

door Miguel Alvares

Dagelijks stemmen er mensen af op de TROS Cyber Top-50. En dagelijks wordt de uitslag op Internet gepubliceerd. En iedere dag tussen 5 en 6 is die uitslag op de radio bij de TROS te horen. Nou ja, misschien niet iedere dag. Op dinsdag 16 april ontbrak de uitslag namelijk zowel op Internet als op de radio. Jasper van Zandbeek, penningmeester van de TUE-computervereniging STACK, wist er meer van. Wat is er gebeurd? Toen de medewerkers van de TROS die dinsdag de lijst wilden gaan samenstellen, stond onverwachts een plaat op nummer 1 die daarvoor niet eens in de Top-50 stond. Een gigantische hit, misschien? De samenstellers vertrouwden het niet helemaal en gingen de elektronische stembiljetten wat nader bekijken. Die bleken allemaal vanuit dezelfde homepage te komen, namelijk die van Van Zandbeek. Er werd een mailtje naar STACK verstuurd en Van Zandbeek mocht gaan uitleggen. 'Ik had een bug in Netscape 2.0 ontdekt', vertelt hij. 'In de handleiding staat namelijk dat je bezoekers aan jouw homepage een mailtje kan laten versturen op hun eigen naam, zonder dat zij dat zelf merken. Ik wou het een keer uitproberen.'
En dat deed hij dan ook. Hij bracht een stem uit in de Top-50 en verborg vervolgens een tweede stemformulier op zijn homepage. Iedere bezoeker die die dag zijn homepage bezocht, bracht vervolgens zonder het te weten een stem uit op het plaatje dat Van Zandbeek had gekozen. Dit plaatje stond die dinsdag prompt ook op nummer 1. 'De lijst was zodanig beveiligd dat je niet twee keer vanuit dezelfde computer kon stemmen. Op deze manier werd er echter vanuit verschillende computers gestemd, al was het wel steeds vanaf mijn homepage', aldus Van Zandbeek.
Gelukkig voor Van Zandbeek vatte de TROS het heel sportief op. Ze gingen zelfs zover om hem uit te nodigen voor het radioprogramma TROS On Line. Van Zandbeek: 'Ik heb tenslotte niets verkeerd gedaan. Er zat een fout in hun beveiliging en ik heb hun daarop gewezen. Deze optie zit in alle Netscape-versies vanaf 2.0 en hoger. Ze moeten die Top-50 dus op een andere manier beschermen.'
Blijkbaar makkelijker gezegd dan gedaan, wat blijkt uit het feit dat maandag 6 mei weer iemand de lijst had gekraakt, op dezelfde manier als Van Zandbeek. Niet echt origineel. Over origineel gesproken, de titel van de plaat die door Van Zandbeek nummer 1 was gemaakt, luidde: 'De Rode Goden van Ajax'.

Ander nieuws

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1162e vergadering van het college van bestuur d.d. 2 mei 1996

8550. De besluitenlijst van de 1161e vergadering van het CvB d.d. 25 april wordt vastgesteld.

8551. Benoemingen
Het college besluit ir. M. van Weert per 1 april 1996 te dechargeren als plaatsvervangend lid en ir. A. Geurts te benoemen tot plaatsvervangend lid van het College van Beroep voor de Examens voor de periode van 1 april 1996 tot 1 januari 2000.

8552. Overeenkomst Humanistisch studentenraadswerk
Het college besluit tot verlenging van de overeenkomst inzake het Humanistisch studentenraadswerk voor een periode van 5 jaar.

8553. Verslag TUE 1995
Het college biedt de U-raad een voorstel aan inzake het Verslag TUE 1995.

Studentenkerk

Pinksterzondag 26 mei is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Voorganger is Frank van Helmond.

Dienst Personeel en Organisatie

Geen 'blanco acceptatie' IP Aanvullings Plan

Op 15 mei is het aantal aanmeldingen voor de aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering van ABP/Proteq, het IP Aanvullings Plan, geteld. Er zijn 643 aanmeldingen bij DPO binnengekomen; voor 'blanco acceptatie' waren er 1200 nodig. Dit betekent dat de aanmeldingsenveloppen zullen worden geopend en de antwoorden op de vragen in de gezondheidsverklaring worden bekeken. Als u beide vragen met 'nee' heeft kunnen beantwoorden, gaat de door u aangevraagde verzekering zonder beperkingen in per 1 mei 1996. Heeft u één of beide vragen met 'ja' beantwoord, dan wordt u weliswaar geaccepteerd voor de verzekering maar zal er een zogenaamde 'wachttermijn' worden vastgesteld. De wachttermijn zal worden vermeld op het verzekeringscertificaat. Gedurende de wachttermijn is de normale premie verschuldigd, terwijl alleen arbeidsongeschiktheid door een ongeval is verzekerd. Na de wachttermijn gaat de volledige dekking van de verzekering in. Indien u niet akkoord gaat met een vastgestelde wachttermijn, heeft u twee opties:

- *Schriftelijk bezwaar aantekenen tegen de vastgestelde wachttermijn en een medische beoordeling aanvragen bij Proteq. In dat geval zal Proteq u verzoeken een uitgebreidere gezondheidsverklaring in te vullen, die zal worden bekeken door een medisch adviseur. Dit zou er alsnog toe kunnen leiden dat u zonder wachttijd wordt geaccepteerd. Er kan echter op basis van de medische beoordeling ook een wachttermijn worden vastgesteld die langer is dan de in eerste instantie vastgestelde wachttermijn (maar niet langer dan 48 maanden).*
- *Afzien van de verzekering door het certificaat terug te sturen en schriftelijk de aanmelding voor de verzekering in te trekken. Correspondentie dient te worden gezonden naar: Proteq Verzekeringen, Postbus 600, 1800 AP Alkmaar. Bij opzeggen van de verzekering wordt u verzocht om een kopie van uw schrijven naar DPO, BG 1.19 te sturen in verband met het beëindigen van de premie-inhouding op het salaris.*

De deelnamegraad bij de universiteit is ook niet voldoende voor de extra omvangskorting op de premie van 3 procent. De verzekerden krijgen dus alleen de korting van 20 procent vanwege de premie-inhouding op het salaris. De premiekorting en het fiscaal voordeel worden maandelijks op de premie in mindering gebracht.

EMC-symposium in Delft

Tegenwoordig moeten elektronische systemen in een gecompliceerde omgeving functioneren. Steeds meer hoog-frequente logica wordt gecombineerd met analoge componenten. Hoog-energetische circuits worden bestuurd door micro-elektronica. Dit alles geeft steeds grotere elektromagnetische compatibiliteitsproblemen (EMC) tussen de systemen. Het IEEE EMC-symposium 1996 presenteert diverse technieken om EMC/EMI-problemen op te lossen en geeft inzicht in nieuwe EMC-richtlijnen. Het symposium vindt plaats op donderdag 30 mei vanaf 9.00 uur bij de faculteit Elektrotechniek in Delft. Kosten: fl. 10,- (studenten), fl. 25,- (incl. lunch + proceedings), fl. 225,- (overigen, incl. lunch + proceedings). Info: 015-2781957, e-mail: sb.delft@ieee.org.

Thinktank

Thinktank, een landelijk netwerk van hoger opgeleide ondernemers, houdt op zaterdag 1 juni de Thinktank Entrepreneurial Day '96. Sprekers: Jan Karel Gevers (voorzitter CvB UvA), Rob Berger (Octrooiraad) en Barend Michiels (Air Miles). Daarnaast staat een paneldiscussie over ondernemingskansen op het programma. Staatssecretaris Anneke van Dok-van Weele houdt de openingsspeech. De dag begint om 12.30 uur in het Congrescentrum van de Universiteit van Amsterdam (aula), gelegen aan het Spui. Na afloop receptie in café Galerie Dante en café Hoppe, eveneens aan het Spui. Kosten: fl. 75,- (niet-leden), aan de zaal fl. 100,-. Leden: fl. 50,-. Brochure aan te vragen bij Thinktank Nederland: 078-6130946, fax: 078-6318928.

Pelgrimstocht

Het Ignatiushuis organiseert van 13 t/m 28 juli een pelgrimstocht voor jongeren van 20 tot 36 jaar door de Franse Morvan. De afstand bedraagt 200 kilometer, verdeeld over negen dagen. Er wordt overnacht op campings of in de natuur. De kosten voor deze bezinningstocht bedragen fl. 825,- (all-in). Zondag 2 juni is er een informatiemiddag, tel. 020-6798207.

Pan-festival ’96 was fantàstisch

Na een succesvol Pan-festival ’95 in Breda was dit jaarlijkse evenement, vernoemd naar een muzikale Griekse god, toe aan het 35-jarig jubileum, en wel in Eindhoven. Zaterdagavond vond in de blauwe zaal van het auditorium een, volgens planning drie, maar uiteindelijk ruim vier uur durende slotmanifestatie plaats. Een lange, bonte avond gevuld met jazz, tapdance, close-harmony, middeleeuwse zang, acrobatiek en de grootste onzin in de workshops absurde teksten en cabaret. Je kon het zo gek niet bedenken of het werd opgevoerd.

door Ime Smits

Vanaf Hemelvaartsdag waren ruim 350 deelnemers druk in de weer bij de Hogeschool, de kelder van Dynamo en het onlangs geopende Scala. Professionele artiesten gaven hier vijftien verschillende workshops. Margreta Bukkums, één van de Balinese danseressen vertelt: ‘Het was fantastisch. Je bent drie dagen heel intensief met elkaar bezig, met iets volkomen vreemds. Jammer dat het nu voorbij is.’ Dat die drie dagen eigenlijk te kort waren kon haar workshopleider, Ni Ketut Wirjati, afkomstig uit Indonesië, beamen: ‘Eigenlijk heb je er wel een jaar voor nodig, maar we hebben toch heel wat bereikt. Volgend jaar ga ik nog zo’n workshop leiden.’ Dit jaar had het Pan-festival een sterk internationaal karakter. Naast een toelichting over yin-yang en oosterse handgebaren, gevolgd door een opvoering van een Balinese dans, zorgden zo’n twintig didgeridoo-spelers voor een kwartier mystieke vibraties van het *land down-under*, kon men de intieme verleidingspogingen tijdens een Argentijnse tango bezichtigen en vulde vijftig percussionisten in de workshop West-Afrikaanse Djembe en Dunun de zaal met opzwepende ritmes.

Tri-colore

Geen studenten-evenement zonder de nodige alcoholische versnaperingen: een kroegentocht voor de deelnemers mocht niet ontbreken in de programmering. Maar ook tijdens deze nachtelijke slemptochten door Stratum moest gewerkt worden. Ieder team dat zich inschreef kreeg bij elk bezocht café een woord uit de grabbelton. De opdracht luidde hiermee een lied te schrijven. ‘Tarzan kwam uit het oerwoud, en nam Juliana mee naar de achtbaan, hij dacht haar te lijmen met een mijter, maar de mijter was stuk, toen kreeg Juliana herpes tot haar dom geluk!’, luidde de winnende tekst, die tijdens de eindmanifestatie werd voorgedragen op de melodie van ‘Zie ginds komt de stoomboot’. Het achtste woord, Beethoven, werd in de opdracht ingepast middels een kort stukje van zijn werk voorafgaand aan het lied. ‘We hebben onze tekst vrijdagochtend rond een uur of twee binnen een seconde of dertig in elkaar gedraaid’, aldus twee deelnemers van de workshop close-harmony, duidelijk verheugd met de zojuist in de wacht gesleepte trofee: een vrolijk potje tri-colore macaroni.

Puinzooi

Enkele slapende technici in de regieruimte van de blauwe zaal, zo nu en dan stuntelige aankondigingen en de acrobaten die een ruimte van slechts vier meter hoog kregen toegewezen; het kon de pret niet drukken. ‘We zijn over het algemeen goed te spreken over het verloop’, aldus de organisatie. In in de wandelgangen uitten sommige deelnemers wel enige kritiek. ‘Alles te laat. Ik heb twee jaar geleden meegedaan in Maastricht en toen was het net zo’n grote puinzooi als nu’, aldus Gijs Weerink van de workshop cabaret. ‘Maar een gezellige puinzooi, hoor, en dus veel plezier.’ Ter afsluiting van het Pan-festival ’96 werd er na afloop nog flink gefeest in de Bunker.

De deelnemers aan de workshop Balinese dans in actie. Foto: Bart-Jan van Overbeeke

Seks: je kunt zo gigantisch op je bek gaan!

Hoe weet je of je een poging kunt wagen bij degene die je wel ziet zitten? ‘Het begint met oogcontact, dan volgen de steelse aanrakingen en vervolgens moet er wel tekst komen’, lichtte psychologe Willeke Bezemer toe. Auteur Ronald Giphart las een stukje voor uit eigen werk ter illustratie van deze bewering. Hij eindigde met de woorden: ‘... en dan wordt het neuken natuurlijk’. Studium Generale gaf 8 mei een interactief college over seksualiteit. De media staan bol van de seks, porno is verkrijgbaar in elke sigarenhandel en de reclame ent zich steeds meer op seks en sensualiteit. Mensen praten dus ook heel openlijk met elkaar over de meest intieme zaken, of toch niet? Een forum bestaande uit sexuoloog Rik van Lunsen, de voornoemde psychologe en auteur gaven commentaar op de gestelde vragen, alsmede op de antwoorden van het publiek op die vragen. Dat publiek bestond overigens voor de helft uit vrouwen. Niet echt representatief voor de TUE-bevolking. Mannen durven zich blijkbaar niet zo gemakkelijk bloot te geven. De vragen werden in principe anoniem beantwoord door middel van de druktoets naast het collegebankje. Echter, iedereen kon van elkaar zien wat diens keus was. Giphart gooide er nog even een vraag tussendoor die beantwoord moest worden door de vingers op te steken. Hij had ervaren dat mensen dan vaak niet durven reageren op de volgende vraag. ‘Wie heeft er wel eens gemasturbeerd?’ De zaal deed niet kinderachtig en 90 procent stak zijn of haar vinger in de lucht, net als alle leden van het forum.

De forumleden bekijken de resultaten van het knijpcollege seksualiteit. Foto: Jaap van Ekris

door John Buitjes

Puur lichamelijk

‘Wat is seks?’ Dat lijkt vrij simpel, maar het bleek dat vele mensen deze vraag alsnog verschillend interpreteerden. Terwijl er alleen onderscheid gemaakt moest worden tussen ‘puur lichamelijk’ of ‘uiting van liefde’. Studenten vinden seks een essentieel deel van het leven (80 procent) en driekwart doet het vooral om het genot dat er mee gepaard schijnt te gaan. Slechts de helft van de aanwezigen denkt dat je sex aan moet leren. De sexuoloog Van Lunsen had een boek geschreven met de titel *Sex moet je leren*, dus vertelde hij de zaal: ‘Een negenjarig jongentje die een penalty neemt met een stijve, een meisje dat paardrijdt en een warm gevoel ontwikkelt. Dat is helemaal niet vreemd. Pas gedurende je leven krijgt opwinding een sexuele betekenis.’ Daarop ging de psychologe verder met de opmerking dat mensen met een hoger opleidingsniveau later aan sex beginnen - keken de mensen in de zaal elkaar opgelucht aan? - èn ze gaan er langer mee door. Wat bepaalt nou de aantrekkelijkheid van de ander? Is uiterlijk echt belangrijk? Maar liefst 77 procent vond het van doorslaggevend belang. Van Lunsen verklaarde dit: ‘Mensen hebben in hun jeugd een soort blauwdruk ontwikkeld van een ideaal persoon en die willen ze. Sommigen zoeken hun hele leven.’ Psychologe Bezemer putte uit haar ervaringen met patiënten en het bleek dat de partner eenzelfde soort sociaal plaatje moet hebben. Verder moet men de betekenis van geur niet onderschatten. ‘Als je vindt dat je partner lekker ruikt, dan klikt het ook meestal wel.’

Tongzoenen

Als je naar de hoeren gaat zal er niet snel getongzoend worden. Het schijnt intiemer te zijn dan de daad. Giphart over de eerste tongzoen: ‘Het mooiste moment, omdat je zo gigantisch op je bek kunt gaan. De spanning van het moment, de eerste toenadering. Bijna niet te evenaren.’ De helft van het publiek maakt in eerste instantie een inschatting alvorens men een poging waagt. Als je die fase goed bent doorgekomen, volgt vroeg of laat de eerste keer dat je elkaar naakt gaat zien. Overheerst de opwinding, of ben je vreselijk onzeker over je eigen lichaam? Psychologe Bezemer denkt dat meisjes tegenwoordig, ondanks het opgedrongen ideaalbeeld, iets zekerder zijn over zichzelf dan jongens. Meidenbladen hebben ook hier hun werk gedaan. Echter, de hedendaagse man kan er geen peil meer op trekken. Wil een vrouw een stevig gespierde kerel, of is een zachte buik ook niet verkeerd. Ook bestaat er veel onzekerheid over de penis. Hoe hangt die erbij en is grootte van belang? Resultaat is dat zij nog onzekerder over zichzelf zijn dan de dames. Giphart haalde wederom een beeldend verhaal van stal. ‘Als je alleen bent heb je een erectie waarmee je een ruit in kunt tikken, maar met een vrouw erbij lukt het allemaal niet meer zo.’
Een nieuwe liefde, fantastisch toch?! Maar ja, hoe begin je over het veilig vrijen. Heel typisch studentengedrag; de dingen voor je uitschuiven. De meesten beginnen pas over condoomgebruik op het *moment suprême*. Psychologe Bezemer raadde aan om thuis te oefenen, zodat je bekend bent met het gebruik. Tenslotte het hoogtepunt. ‘Mijn moeder heeft me geleerd dat vrouwen moeten klaarkomen, blijkt mijn eerste vriendinnetje dat helemaal niet te kunnen’, aldus een ontredderde Giphart. Vier op de vijf studenten dacht dat een orgasme geen noodzaak is. Sexuoloog Van Lunsen maakte een onderscheid tussen een orgasme bij een man en een zaadlozing. ‘Als het zaad er net uitsijpelt, dan kan je niet echt spreken over een orgasme.’

Wat kost wetenschappelijk onderzoek?

Door de toenemende concentratie op kernactiviteiten proberen veel ondernemers in hun R&D-behoefte te voorzien door uitbesteding aan bijvoorbeeld universiteiten. Bovendien wordt geëxperimenteerd met nieuwe initiatieven voor de verkoop en lease van technologische know-how. Inmiddels hebben universiteiten op het gebied van standaardisering van contracten en tarieven belangrijke vorderingen geboekt. Daarentegen beschouwen veel wetenschappelijke onderzoekers urenregistratie en resultaatverbintenissen nog steeds als vloeken in de kerk, hoewel opdrachtgevers hier steeds meer om vragen. De waardebepaling van R&D staat dus nog steeds in de kinderschoenen, stelt het Erasmus Forum.
Daarom organiseert het in samenwerking met het Financieel Dagblad hierover het congres 'De prijs van wetenschappelijk onderzoek en R&D, waardering van wetenschappelijk onderzoek en R&D op de kennismarkt'. Het congres vindt plaats op 11 juni in het Erasmus Expo- & Congrescentrum Rotterdam. Info: Erasmus Forum, tel. 010-4081098.

NS-probleem oplossen levert geld op

Hoe kun je in de trein iedereen laten zitten met gebruik van zo weinig mogelijk materieel? In het kader van haar 50-jarig jubileum schrijft de Stichting Mathematisch Centrum een wedstrijd uit, waarin wordt gevraagd een relatief eenvoudige versie van dit probleem op te lossen. De vraag is namelijk het bepalen van de optimale inzet van treinstellen op de lijn Amsterdam-Vlissingen. Hoofdprijs is fl. 2.500,-, de deadline voor inzending ligt op 15 juli. Een folder met volledige omschrijving van het probleem en het in te zenden wedstrijdformulier is te krijgen bij: CWI, jubileumwedstrijd, Postbus 94079, 1090 GB Amsterdam, tel. 020-5929333, http://www.cwi.nl/jubileum/speuren.

Voorlichtingsbus VSO

VSO (Voluntary Service Overseas) is een organisatie die hoogopgeleide vrijwilligers twee jaar uitzendt naar ontwikkelingslanden. Op woensdag 5 juni staat de voorlichtingsbus van deze organisatie de hele dag voor het gebouw van de PTHN. Studenten kunnen hier informatie inwinnen over de mogelijkheid na hun afstuderen via de VSO werkervaring op te doen in een ontwikkelingsland.

Hewlett-Packard Strategieprijs

De Hewlett-Packard Strategieprijs heeft tot doel studenten te stimuleren tot onderzoek en publikaties op het gebied van strategisch management. Een student dingt mee door voor 1 oktober 1996 een doctoraalscriptie of essay in te zenden. De winnaar ontvangt de trofee van het Paard van Troje en een geldprijs van fl. 20.000,-, te besteden aan educatieve doeleinden. Bovendien krijgt de begeleidende docent Hewlett-Packard-apparatuur ter waarde van fl. 10.000,-. De winnende scriptie wordt eventueel gepubliceerd. Prijsuitreiking is op 21 november te Amstelveen. De prijs wordt voor de achtste maal in samenwerking met de Vereniging voor Strategische Beleidsvorming (VSB) georganiseerd. Bij de VSB is ook meer informatie in te winnen: mw. J. Verheijden, tel. 070-3645588/fax 070-3603724.

Smart Consumerdevices

IBM en het Centrum voor Informatie Voorziening (CIV) van de Universiteit Twente houden maandag 17 juni een congres over 'Smart Consumerdevices', waarin nieuwe toepassingen van de chipkaart voor consument in de komende tien jaar behandeld worden. Tot de sprekers behoren chipkaartdeskundigen van IBM, hoogleraren van het nationale Telematica Research Centre en de Universiteit Twente. Informatie: M. van Zaalen, tel. 053-4892214.

De schoonste schoonmakers zijn ... bacteriën

Scheikundige technologie kent vele vakgebieden en biotechnologie is er één van. Op het jaarlijkse Japie-symposium, gehouden op 9 mei in het auditorium, spitsten de voordrachten zich toe op enkele technieken waarin de biotechnologie een grote rol kan spelen. Bodemsanering, compostering of luchtzuivering in de luchtvaart? Allemaal mogelijk door het onder geconditioneerde omstandigheden inzetten van de juiste micro-organismen.

door John Buitjes

De wereldbevolking groeit hard, de welvaart neemt toe in alle delen van de wereld en daarmee ook de afvalberg. In de meeste westerse landen streeft men ernaar om de hoeveelheid afval te minimaliseren en liefst opnieuw te gebruiken. Per persoon produceren we in Nederland 400 kilogram afval per jaar. Tot 1990 werd 52 procent daarvan nog gestort, 34 procent verbrand en de rest gerecycled. Ondertussen hebben Nederlandse huishoudens allemaal verschillende vuilnisbakken, waaronder een groene bak voor het GFT-afval. In de groene bak vangt het verwerkingsproces vrijwel direct aan. Allerlei micro-organismen beginnen het afval af te breken en produceren daarbij voornamelijk water, biogas en compost.

Compost

Carl Schultz werkt voor Pacques BV, een bedrijf dat zich bezighoudt met het verwerken van organisch afval tot onder andere compost. Hij vertelde: 'Compost moet voldoen aan strenge eisen. Ziektekiemen mogen er niet meer inzitten en tal van elementen mogen een bepaalde grenswaarde niet overschrijden.' Er is sprake van een positieve energiebalans. Het biogas en de bij het proces ontstane warmte gebruikt het bedrijf om elektriciteit mee op te wekken. Dat leveren ze aan het net.
Op de veiling in Breda staat een bio-reactor die per jaar zo'n 7 tot 15 duizend ton onverkoopbare groente en fruit verwerkt. 'Als ik met de operator bel, vertelt die me soms dat hij zich net vol zit te eten met aardbeien en dat de appels ook wel lekker zijn', grapte Schultz. 'Niet slecht zo'n baan met een gratis fruit dieet.'
De voordelen van biologische verwerking zijn evident. Een flexibel, normaal biologisch proces dat nog kosteneffectief is ook. Het kan namelijk concurreren met verbranden. GFT-afval wordt sowieso niet meer verbrand. Daar tegenover staan relatief hoge operationele kosten. Afschrijving bedraagt maar liefst 59 procent en het bedrijven van de reactor neemt 26 procent in beslag. Schultz verklaarde de hoge afschrijvingskosten door het vele onderzoek dat men verricht had voor het realiseren van de installatie.

Bodemsanering

'Voor het saneren van vervuilde grond moet onderscheid gemaakt worden tussen in-situ en ex-situ technieken', begon Karel Luyben zijn verhaal. Naast hoogleraar en afdelingshoofd van de vakgroep Bio-proceskunde aan de TU Delft is Luyben ook wetenschappelijk directeur van de Biotechnological Sciences Delft/Leiden. 'In-situ technieken verdienen de voorkeur, de grond hoeft dan namelijk niet afgegraven te worden', aldus Luyben. 'Dat kan tot nu toe echter slechts op beperkte schaal toegepast worden.' Biologische ex-situ technieken, zoals landfarming, pakken bepaalde soorten verontreiningen redelijk goedkoop aan. Maar de lage omzettingsgraad en de lange behandelingstijd vormen grote nadelen. Bovendien zijn klei- en slibgronden moeilijk te behandelen door klontering van het materiaal.
Luyben heeft met zijn medewerkers een bioreactor ontwikkeld, die thans op pilot-scale werkzaam is. Deze DITS-reactor (Dual Injected Tapered Separation) scheidt de grote van de kleine deeltjes, heeft een hoge pakkingsdichtheid en door zijn biologische manier van reinigen blijft de grond onbeschadigd. 'Het kan zo je tuintje weer in', beweerde Luyben. De overheid heeft bepaald dat de concentratie van de verontreinigingen na de behandeling niet meer dan 50 milligram per kilogram mag bedragen. 'Voor een biologische reiniging is dat extreem laag. Met een reductie tot minder dan één gram per kilogram zitten we al erg goed. Men kan zich de vraag stellen: is bijvoorbeeld olieveronreiniging van de grond wel zo ernstig?', stelde Luyben. Wie wil circa honderd gulden per ton betalen om de bodem schoon te krijgen? Dat zullen namelijk de kosten worden als de DITS-reactor full-scale gaat opereren.

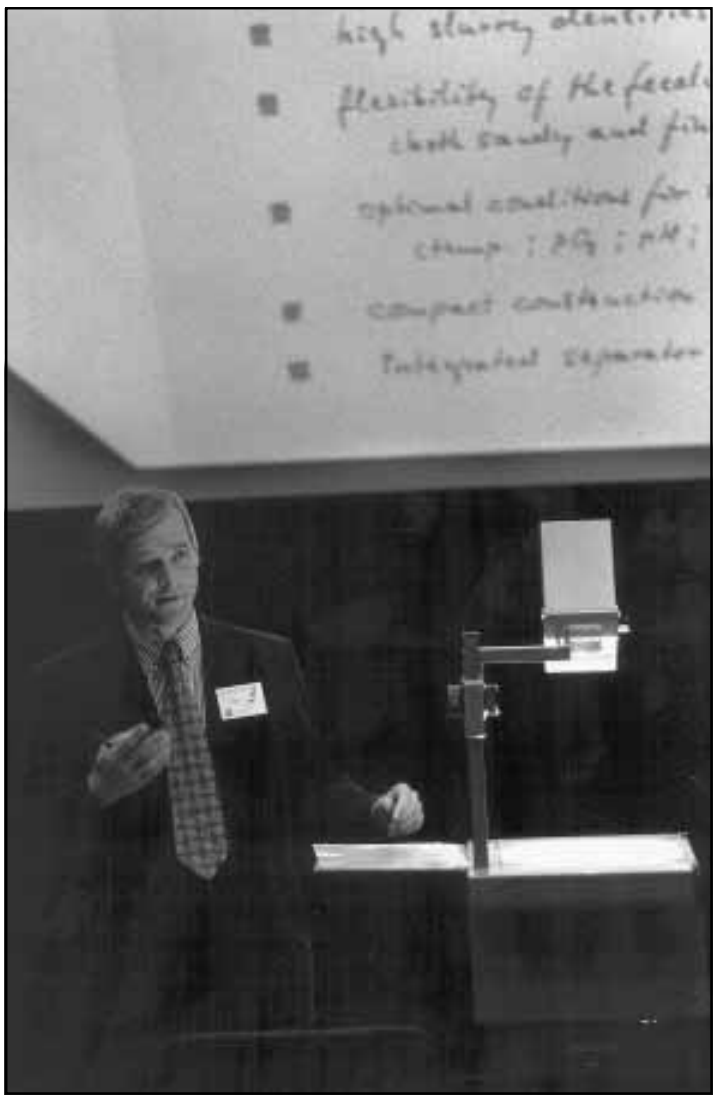

Het jaarlijkse Japie-congres handelde over biotechnologie. Prof. Karel Luyben van de TU Delft vertelde daarbij onder meer iets over bodemsanering.
Foto: Jaap van Ekris

Ruimtevaart

Biotechnologie neemt een hoge vlucht. Zo hoog zelfs dat onlangs het eerste experiment om het effect van ruimtecondities op microbiële groei te bepalen in het Russische ruimtestation MIR plaatsvond. Water en lucht zijn essentiële grondstoffen in de bemande ruimtevaart. Om langdurige vluchten mogelijk te maken moet optimaal gerecycled worden, liefst helemaal zonder afval.
'Biotechnologie heeft hierbij relevante voordelen ten opzichte van fysische en chemische technologieën: het lage energieverbruik, een potentieel bruikbare biomassa en een complete eliminatie van afval zonder residuen', aldus Jaap van der Waarde. Van der Waarde fungeert sinds 1994 als groepsleider produkt- en procesinnovatie bij Bioclear. De ontwikkeling van een gesloten, biologisch luchtfilter werd in 1988 gestart door de ESA (European Space Agency) en het NIVR (Nederlands Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart). Bioclear en Stork-Comprimo gingen een samenwerkingsverband aan met de universiteiten van Groningen en Wageningen. Het doel dat men zich stelde was het aantonen dat een biologisch luchtfilter lage concentraties organische verontreinigingen in bemande ruimtevaartuigen kon verwijderen. Deze luchtfiltering maakt gebruik van een scheidingsmembraan en niet-pathogene (ziekteverwekkende) micro-organismen, waardoor veilige en flexibele zuivering plaatsvindt.

Internet en de borsten van Pamela Anderson

door Miguel Alvares

'Spotjes van AT&T en IBM over het Internet hebben net zoveel te maken met de werkelijkheid als de borsten van Pamela Anderson.' Deze opmerkelijke uitspraak werd gedaan door drs. Ester Koster. Zij was één van de sprekers op het starterssymposium dat vorige week woensdag door Thinktank Eindhoven, een organisatie voor ondernemende studenten en ingenieurs, werd georganiseerd. Het thema van het symposium luidde als volgt: 'Individualisering van de samenleving en de consequenties daarvan voor de startende ondernemer'. Naast drie lezingen en een forumdiscussie bood het symposium de mogelijkheid voor het volgen van drie workshops. Ir. Michel Dagelinckx, voorzitter van Thinktank Eindhoven, was tevreden over het symposium. Hij had alleen wat meer mensen verwacht. Erg druk was het inderdaad niet. Bij de opening waren er ongeveer twintig mensen aanwezig. Dit aantal nam in de loop van de middag wel iets toe.
Ester Koster van de Universiteit van Amsterdam ging in haar speech in op de business-mogelijkheden die het Internet de startende ondernemer kan bieden. Koster maakte hierbij gebruik van de resultaten van het CEITO-project, een project van vier verschillende organisaties met als doel de potentie van Internet voor bedrijven te onderzoeken. Koster hemelde de goede communicatiemogelijkheden van het net op en het interactieve kader waarin het gebruikt kan worden door verschillende bedrijven. Een waarschuwende vinger stak zij op ten aanzien van de veiligheid van Internet. Zij zag handel op Internet voorlopig ook meer als een aanvulling op, dan als een vervanging van de huidige methoden. Tussen de lezingen door werden nog drie workshops gehouden, met als onderwerpen financiële strategie, psychoanalyse en acquisitie voor de startende ondernemer. Vooral de laatste twee werden druk bezocht.

Businessplan

Thinktank is een landelijke organisatie speciaal voor jonge ondernemers. Thinktank Eindhoven is een van de twaalf ondervereningen. Naast een helpdesk voor leden en de vele contactmogelijkheden met andere ondernemers biedt Thinktank haar leden steeds feedback uit het bedrijfsleven door activiteiten zoals het starterssymposium. Dit symposium is bedoeld als een jaarlijks evenement. Vorig jaar kon het echter niet doorgaan omdat Thinktank Eindhoven met een lichte bestuurscrisis te kampen had. Dagelinckx : 'Vorig jaar kreeg iedereen in het bestuur het op een gegeven moment zo druk met de studie dat er helemaal geen activiteiten meer werden georganiseerd. Daarom bestaat het nieuwe bestuur dit jaar ook gedeeltelijk uit mensen die reeds afgestudeerd zijn. Sinds het aantreden van het nieuwe bestuur is het ledenaantal van 35 toegenomen tot 60. Hiervan is ongeveer eenderde student en meer dan de helft ondernemer.' Dagelinckx is zelf ook ondernemer. Bij het opstarten van zijn eigen bedrijf heeft hij veel hulp gehad van Thinktank. Daarom was hij ook gemotiveerd om wat terug te doen, door dit jaar in het bestuur te stappen. 'Wij willen dit jaar iedere maand minstens één activiteit organiseren', vertelt hij. Voor juni heeft Thinktank nog niets op het programma staan. Wel wordt er waarschijnlijk nog voor de vakantie een bijeenkomst georganiseerd in verband met de Businessplan Contest. Dit is een landelijke wedstrijd waarbij (aspirant-)ondernemers een ondernemingsplan kunnen schrijven, dat vervolgens door deskundigen wordt beoordeeld en van advies voorzien. Er valt hierbij voor totaal zo'n 50.000 gulden aan prijzengeld te verdienen. Een aardige stimulans voor een starter, dus. Meer info: Thinktank Eindhoven, tst. 2252.

Sport

Vijandige vlootuitbreiding

door Lisa Mattemaker

Zondag 12 mei werd er bij studentenroeivereniging Thêta een nieuwe boot gedoopt. De nieuwste aanwinst van de vloot is een zware skiff van de scheepswerf Stämpfli en uitgerust met een zeer moderne kunststofvleugel. Dit topmateriaal is aangeschaft voor skiffeur Gerard Egelmeers, die nog steeds kanshebber is voor uitzending naar de Olympische Spelen in Atlanta. Oud-Thêtaan Karel Delhij, zelf nationaal kampioen in de zware skiff in 1981, verrichtte de doop. 'Liggend aan de start', vertelde hij, 'zijn de overige deelnemers aan de wedstrijd de vijand waar je de strijd mee aanbindt. De naam van het wedstrijdschip mag dan ook best wat agressiviteit uitstralen.' Delhij onthulde daarop de naam van de jongste aanwinst: 'Public Enemy'. Nadat geheel volgens traditie het water uit het Eindhovensch Kanaal over de skiff was uitgegoten roeide Egelmeers voor in de ranke, rode skiff. Bekenden verbaasden zich niet over de tekst op het petje van Egelmeers, al jaren onderdeel van zijn wedstrijdtenue: 'Public Enemy'.

Ex-toproeier Karel Delhij doopt topskiff.
Foto: John Claessens

Uitslagen

Eindhoven eerste op GNSK

Eindhoven behaalde op de Grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen samen met Groningen een gedeelde eerste plaats. Dit was voor het eerst in de geschiedenis dat Eindhoven een eerste plaats behaalde. De GNSK is een evenement dat elk jaar in één van de studentensteden wordt georganiseerd. Dit jaar vond het op 8 en 9 mei in Utrecht plaats. De Universiteit Utrecht (goed voor een derde plaats) vierde hiermee onder andere haar 360ste verjaardag.
Het nieuwe sportcentrum Olympos op de Uithof bood aan de ruim 900 deelnemers een prima accommodatie. Naast het sporten op hoog niveau, was er voor de deelnemers ook een spetterend feest. De sportende studenten streden om de titel in één van de volgende disciplines: badminton, volleybal, basketbal, hockey, squash, tennis, voetbal, handbal en judo. Eindhoven had in bijna alle sporten een goede vertegenwoordiging. Slechts voor het hockey en het vrouwenhandbal kon geen team uit de gelederen van de Lichtstad samengesteld worden.
De voetballers legden beslag op een derde plaats. De vrouwen behaalden in deze discipline een tweede plaats, van de drie. Dit deelnemersveld bleek te klein, daar er minimaal zes teams in deze tak van sport moesten meedoen. Het vrouwen-voetbal werd dan ook niet in het algemeen klassement opgenomen. Bij het volleyballen behaalde Eindhoven zowel bij de vrouwen als bij de mannen een vierde plaats. Het mannenhandbalteam ging met de eerste prijs aan de haal, evenals de judoka's. Hoewel de top van Nederland aanwezig was, kon ook deze tak van sport niet in het algemeen klassement opgenomen worden wegens te weinig teams. De squashers behaalden een eervolle tweede plaats. Badminton resulteerde bij de vrouwen in een derde plaats en bij de mannen in een vijfde plaats. Zowel de vrouwen als de mannen tennissers behaalden een tweede plaats. Basketbal vrouwen en mannen bleek het stiefkind van de Eindhovense deelnemers, zij behaalden slechts een zesde plaats.

Pusphaira nipt in hogere klasse

Pusphaira 1 is er toch in geslaagd promotie naar de nieuw op te richten 5e klasse KNVB af te dwingen. Dit ondanks verlies tegen Steensel. In die wedstrijd scoorden Arjan Langeveld en Frank Assink nog wel voor Pusphaira. Maar Steensel scoorde meer: eindstand 3-2. Een eerdere zege op Dommelen (2-0) bracht Pusphaira op een tweede plek in de strijd om het periodekampioenschap. Deze klassering bleek ook recht op promotie te geven.

Sport kort

Squadra Veloce goed op dreef

Afgelopen weekend vond in Enschede de UT-triatlon plaats en ook Squadra Veloce was van de partij. De acht man uit de Eindhovense ploeg boekten goede resultaten. De meest opvallende prestatie kwam van voorzitter Paul Terstegge, die na lang op kop te hebben gelegen, uiteindelijk een fraaie derde plaats voor zijn vereniging binnenhaalde.
Aanstaande zondag, 26 mei, wordt de 16e Squadra Triatlon gehouden. Inschrijving voor de 1/4, 1/8 en triotriatlon staat open voor alle studenten en medewerkers. Tevens is dit het clubkampioenschap van Squadra Veloce. Meer informatie tel. 2462166.

Dalende lijn THE Studs

THE Studs ontvingen dit weekend koploper Knuppelaars 2. Ze wisten het verlies nog beperkt te houden tot 10-13. Eén week vlogen de ballen de Eindhovenaren om de oren. Ze verloren in Kerkrade van Samacols met maar liefst 16-1. Ook de vrouwen werden afgelopen weekeinde geconfronteerd met puntenverlies. De Red Caps uit Venray bleken te sterk en wonnen met 14-10.

Eerstejaars Thêta succesvol

Op de ZRB/Vidar-lustrumwedstrijden op de roeibaan Beekse Bergen trok Thêta dit weekend twee blikken. Op zaterdag behaalde de eerstejaars lichte acht een grote overwinning in het lichte-nieuwelingen-veld. Hierbij brachten ze het Thêta-record voor lichte achten met enkele secondes terug tot 6.11.45. Op zondag behaalden ook de eerstejaars vrouwen vier hun tweede blik. In combinatie met Skoll Amsterdam waren zij met een tijd van 7.06.01 en een bootlengte voorsprong de sterkste in het vrouwen-nieuwelingen-achten-veld. Ook de dag ervoor behaalden ze een zeer sterk resultaat. Ondanks de derde plaats in het nieuwelingen-vierveld brachten ook zij het Thêta-record voor vrouwen-vieren terug tot 7.35.38. Alleen de eerstejaars zware vier presteerde matig. Enig lichtpuntje was een derde plaats in het nieuwelingen-achten-veld in combinatie met Vidar Tilburg.
Op de Internationale Regatta te Duisburg (D) behaalde skiffeur Gerard Egelmeers een zeer goede finaleplaats in de skiff. In de finale zelf behaalde hij de zesde plaats. Ook Dirk Lippits behaalde een goede vierde plaats in de finale van de Senioren-B dubbel-vier-zonder-stuurman.

Agenda

Golf
6-7/6 NSK Golf, Tilburg

Roeien
1-2/6 ARB, Amsterdam
8-9/6 Luzern, Zwitserland (Olympische kwalificatie)
15-16/6 Martini, Groningen
29-30/6 NSK Roeien, Amsterdam

Tennis
24-26/5 NSK Tennis outdoor, Groningen
29/5 Fellenoord Open

Turnen
24/5 NSK Turnen, Nijmegen

Triathlon
26/5 TUE- en HBO-kampioenschappen; 1/4, 1/8, trio-triathlon

Voetbal
31/5-1/6 HSSC, Groningen
1 juni Clubkampioenschappen Totelos, Eindhoven

Volleybal
25-26/5 Tamartoernooi, Eindhoven
5-6/6 NSK Beachvolleybal, Breda

Schuimbekken

Sander zat in de put. Dus Sander zat in de kroeg. Zijn studie liep voor geen meter, hij had twijfels over zijn vriendin en hij had ruzie met zijn ouders. Dus Sander zoop te veel, rookte te veel en studeerde te weinig. De Snor kende de verhalen al van A tot Z, ongeveer één keer in de maand moest hij het gezeur aanhoren.
'Ja Snor en mijn studie ook. Ik kan me helemaal...' 'Niet concentreren', maakte de tapper zijn zin af. 'Ja inderdaad en mijn vriendin is zo...' 'Vreselijk koppig', wist de Snor al. Dus na een kwartiertje was Sander stil en stak hij alleen nog af en toe zijn hand op als zijn glas weer eens leeg was. Dat ging zo een uurtje door tot er ineens een onbekende binnenliep in de Schuimkraag en dat gebeurde niet zo vaak op een doordeweekse dag. Dus Sander ging even een praatje maken. De man, een jaar of veertig oud, had het postuur van een rugbyprof. Na een vriendelijk goeienavond van Sander begon de man direct te kletsen in onvervalst Eindhovens dialect. Sander had de man direct geclassificeerd: bouwvakker. Hij besloot het gesprek maar niet te moeilijk te maken. Hij had één keer de fout gemaakt te proberen uit te leggen wat hij nou precies studeerde aan een agrarische landarbeider. Na een verschrikkelijk saaie monoloog had de boer naar de grond gekeken en geantwoord: 'Dan wilde gij zekers dokter worre, of avokaot.' Daarna had Sander het maar opgegeven.
Dus toen de onbekende gast vroeg wat hij studeerde zei hij gewoon 'natuurkunde', in plaats van 'technologie management, techniek en maatschappij, vakgroep techniek en beleid, technische component natuurkunde, stroom energietechniek'. Op de wedervraag van Sander wat de man voor de kost deed, kreeg hij een vaag antwoord: 'Net wat er voor werk ligt.' 'Op de bouw?', probeerde Sander. 'Heb ik gedaan.' 'Vrachtwagen rijden?' 'Heb ik ook gedaan.' 'Maar wat doe je nou dan?' De zwaargewicht begon vol enthousiasme te vertellen over een nieuw bedrijfje dat hij had opgericht, een reclamebureau. Maar hij bleek ook een adviesbureau te hebben en een beleggingsbedrijf. Sander was onder de indruk. 'Hoe heb je dat allemaal voor elkaar gekregen?' 'Ik werk 168 uur in de week.' Op de vragende blik van Sander zei de man, terwijl hij op zijn hoofd wees: 'De radertjes hier staan nooit stil hè.' 'Maar hoe', begon Sander. 'Okee, dit kost je twee ruggen als je geld gaat verdienen', zei de adviseur. 'Hou je van werken?', vroeg de man. Sander reageerde ontkennend. 'Dan pak je gewoon je favoriete hobby en dan maak je daar je werk van.' Sander keek in zijn glas. 'Begin een kroeg', zei de man. 'Ik houd van gitaarspelen', zei Sander. 'Begin een studio. Je moet niet te lang stilstaan bij keuzes. Kies A of kies B, het maakt niet uit, zolang je je maar honderd procent geeft, lukt dat altijd beter dan een keuze die je twijfelend gemaakt hebt', zei de man met een geestdrift die E. Ratelband niet zou misstaan.
Het gesprek ging zo nog even door. Toen de man de kroeg verlaten had, vroeg Sander aan de Snor of hij die persoon kende. 'Die man is multimiljonair', zei de Snor. 'Ik moet er even vandoor', zei Sander gehaast. Toen de zon opkwam stond Sander in de tuin met een verse kop thee. Hij had in die nacht meer gestudeerd dan in de afgelopen twee maanden.

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Het Reduktieburo goes **Kodak**! Kodak Cameo Auto Focus, afgeprijsd van fl. 185,- naar fl. 100,-, incl. batterijen & rolletje. De laatste Kodak Cameo Motor, van fl. 150,- voor fl. 60,-. Een Minolta X-300s zoom, van fl. 675,- voor fl. 499,-. Hiervan is nog maar één exemplaar aanwezig, dus wees er snel bij!

Nergens zijn ze zo goedkoop!! Het **Reduktieburo** heeft nu 4 x 1Mb geheugenuitbreidingen 30 pins, 60 ns voor maar fl. 145,-!

Jawel, het Reduktieburo verkoopt ook **condooms**, en wel het allergoedkoopst! Zo hebben wij Durex Fetherlite-12 voor fl. 11,75; Topsafe-12 voor fl. 13,50; en Elite-12 Ultra Dun voor fl. 15,90.

Twee kaartjes **Dynamo Open Air Festival** in Pinksterweekend. Prijs in overleg. Bel 2127541 (Dave).

Naar de **Tour de France** kijken op een goede kleuren-tv? Dat kan! Nu diverse inruilmodellen te koop va. fl. 75,-. Tel. 2430696, ook voor reparaties.

386 DX 40, 160 Mb, 5 Mb intern geheugen incl. software fl. 750,-. Tel. 2438937.

Ford Sierra Van, izgst, fl. 2950,-. Tel. 2444725.

Sonar Force 2000, 20'', 10'', 12'', 14'', geel, 4 mnd oud, fl. 1250,-. Tel. 2444725.

Te huur: perfecte ruimte voor een **(afstudeer-)feest!** Bel voor meer info: 2440734.

TUE-sportkleding tegen gereduceerde prijs: broek fl. 39,50; jack fl. 59,50; shirt fl. 19,-; short fl. 16,50. Nieuwe sport-outfit voor fl. 135,-, mooi en van een uitstekende kwaliteit. Voorlichtingscentrum, HG, begane grond, tst. 2278.

Nog **koopjes:** lichtgewicht 3-pers. tenten (fl. 80,-); lichtgewicht rugzakken (nieuw) tot 65 liter (fl. 80,-); slaapzakken nieuw, mummymodel (fl. 35,-); lichtgewicht bedjes, 800 gr (fl. 35,-). Tel. 077-3519642.

Volvo 345 DLS, bj '81, izgst, APK jan '97, fl. 600,-. Tel. 2451173.

Gevraagd

Reduktieburo zoekt **medewerkers** - stop - met name redactioneel promotor - stop - enthousiasme is vereist - stop - voel jij je aangesproken - stop - bel dan 2440366 - stop - langskomen kan ook - stop.

Oppas, 3 volle dagen per week gedurende 2 maanden (minimaal). Centrum Eindhoven, tel. 2450426.

SSC-reizen zoekt tussenpersonen! Heb je interesse om komend seizoen mee te werken, reageer dan nu! Schrijf een brief met CV naar SSC-reizen, Mathenesserlaan 446b, 3023 HH Rotterdam, of bel 010-2760588.

Gezellige rock-/soulband zoekt enthousiaste **leadgitarist.** Bel voor meer info: 2468479 (Peter), na 19.00 uur.

Integrand zoekt vergevorderde **informaticastudenten** voor vaste baan voor een bedrijf dat gespecialiseerd is in datacommunicatie. Bel Integrand, tst. 3395, of kom langs, Alphacentrum, kamer 53. Vraag naar opdracht E2.

Kamers

Enthousiaste student (21) zoekt kamer voor ± 2 jaar in Eindhoven, aanvang **eind augustus,** tussen fl. 300,- en fl. 400,-, serieuze huisgenoten, op fietsafstand van TUE. Tel. 078-6763105.

Gevraagd **zelfstandige woonruimte** voor 2 pers, huur max fl. 750,-. Tel. 2438937.

Gezocht **huurder en/of beheerder** voor zelfstandige zolder-etage 50 m (miv keuken, toilet, douche, magnetron etc), fl. 650,-. Info: Frank Schröder, Frankrijkstr. 102, tel. 2466821.

Beloning voor diegene die kamer in studentenhuis heeft/bemiddelt, voor **eindexamenkandidate en kat,** min 14 m , max fl. 430,-. Bel/fax: 030-6962476.

Woonruimte in Eindhoven aangeboden. 2 kamers, keuken, badkamer, schuur. Beschikbaar **van juli t/m november**, fl. 500,- pm. incl. Tel. 2445220.

Student WB uit Enschede zkt. ivm. stage kamer, periode half aug. - half okt. Tel. 053-4327919, bgg. 0523-261854 (Eric Buining).

Anders

99 gratis **studiepunten** voor het hiernamaals. Lezing over de Vedas (= Kennis) op woensdag 29 mei, HG 1.16, van 20.00 tot 21.30 uur.

11 bier!! (of fris) + T-shirt voor fl. 15,-, **Eindhovense Kroegentocht** wo 22 en do 23 mei. Er is leven voor de dood.

Geknipt, goed en goedkoop. Op donderdag maar fl. 4,40. Ik zoek modellen. Kom vrijblijvend eens langs. Bel het Haarstylistencollege (zijstraat Hoogstraat, 2519797, Lindsey).

Eindhovense Kroegentocht. Verkoop ma t/m vrij 17.00 - 19.00 uur, mensa, iedere middagpauze op een van de faculteiten, zie posters.

Last van **ongewenste intimiteiten?** De nieuwe brochure 'Seksuele intimidatie' is uit. Informatie bij de vertrouwenspersonen: tst. 4688/4616 (Conny vd Bergh) of 4488/2816 (Karin Overdijk).

Zin in een leuk **volleybaltoernooi,** lekker eten en een spetterend feest? 25 & 26 mei Tamartoernooi. Schrijf je nu in, bel 2465357 (Hoang) of 2514298 (Hilde).

Surfen en geld verdienen tegelijk: de Carrièrebank voor studie en beroep. Uittrekselmarkt, studiebegeleiding, sollicitatie-info, vacatures! Carrièrebank op Internet, 's goed! Http://www.carrierebank.nl.

Zin in een BBQ? Geef je dan op voor de BBQ van **DirK** op dinsdag 21 mei. Bel 2457311 (Kathelijne).

Tentamenvrees? Kom gewoon poloën! 30 mei introtraining **Nayade** van 22.00 - 23.30 uur in de Tongelreep. Meer info: 2445889.

Ongedisciplineerd? Wij helpen je ervan af! Kom poloën! 30 mei introtraining Nayade van 22.00 - 23.30 uur in de Tongelreep. Meer info: 2445889.

Wat nou heren 4? Heren bier! 30 mei **introtraining** Nayade van 22.00 - 23.30 uur in de Tongelreep. Meer info: 2445889.

Zin om te slaan? Doe mee aan het open **softbaltoernooi** van THE Studs op 25 mei! Tel. 2111550 (Dirk-Jan).

Lieve femme fatale, geen rozen, geen mandje, geen Parijs. Wil je dan wel met me **lunchen** of sterven. Smachtend wachtend, Anoniempje.

Lezing **'De Celestijnse Belofte'** in het licht van de New Age beweging en de Heilige Schriften van de Bijbel. Sprekers: Johan Houtman, John Maahury en Menno Hubert. Do 23 mei, 20.00 uur, HG 0.15.

Do 30 mei bij Demos in de Bunker: **Rising Sun**, het feest voor heel studerend Eindhoven. Cocktailbar + optreden Columbian Tie, collegekaart verplicht. Tot 30 mei.

Leen een CD! **CD-uitleen** 'de Discotheek' in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 3000 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuwe Nederpop bij de cd-uitleen: Doe maar - Skunk; De Dijk - Live; Het Goede Doel - Live; Bert Heerink - Storm na de stilte; Henny Vrienten - Geen Ballade; Frank Boeijen Groep - 1001 Hotel en Kontakt; Marcel de Groot - Mannen kweken; Gordon - Kon ik maar even bij je zijn; Stef Bos - Is dit nu later.

Met weinig poen iets avontuurlijks doen? Via **SIW Internationale Vrijwilligersprojekten** kun je werken èn vakantie vieren met andere jongeren in ruim veertig landen. Bel 030-2317721.

Homo/lesbisch, (beetje) sportief, maar krap bij kas? **Gay Sportclub Kouros** biedt studentenkorting voor volleybal, badminton, zaalvoetbal, zwemmen en conditietraining. Info: 2854276 (Bas) of 2524003 (Esther).

Mensa

MAANDAG 27 MEI

Gesloten in verband met Pinksteren

DINSDAG 28 MEI

Tomaten-groentesoep
Kip-kerrieschnitzel of satéschnitzel of koude portie makreel
Apart ravigotte- of braadsaus
Worteltjes met erwten of snijboontjes
Gekookte aardappels of frites
Appelmoes
Fruit of chocoladevla met rumrozijnen en slag of yoghurt met muesli

VEGETARISCH

Tomaten-groentesoep
Vegetarische burger met botersaus
Worteltjes met erwten of snijboontjes
Gekookte aardappels of frites
Appelmoes
Fruit of chocoladevla met rumrozijnen met slag of yoghurt met muesli

WOENSDAG 29 MEI

Gebonden champignonsoep
Gebakken vis of een runderlapje
Apart béarnaisesaus
Spinazie à la crème of
rode kool met wijn en appeltjes
Gekookte aardappels of puree
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of moccavla met slag

VEGETARISCH

Gebonden champignonsoep
Kaas-groenteschnitzel
Apart béarnaisesaus
Spinazie à la crème of
rode kool met wijn en appeltjes
Gekookte aardappels of puree
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of moccavla met slag

DONDERDAG 30 MEI

Heldere bouillon-selderijsoep
Gepaneerde kipschnitzel of
kip-champignonschnitzel of
een groentenburger
Apart braadsaus
Gebroken boontjes of spruitjes
Aardappelkroketten of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of vanillevla met slag en bitterkoekjes of caramelvla met slag

VEGETARISCH

Heldere bouillon-selderijsoep
Omelet gevuld met champignons
Mosterdsaus
Gebroken boontjes of spruitjes
Aardappelkroketten of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of vanillevla met slag en bitterkoekjes of caramelvla met slag

VRIJDAG 31 MEI

Franse uiensoep
Gebakken vis of varkensvlees-ragôut
Apart hollandaisesaus
Worteltjes of doperwten
Aardappelpuree of gekookte rijst
Rauwkostsalade
Fruit of yoghurtvla

Wijzigingen voorbehouden

Bekijk 't maar

Tevreden?

De studenten van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) zijn over het algemeen goed tevreden over hun universiteit. Dit blijkt tenminste uit een satisfactie-onderzoek dat deze universiteit uitvoerde. Bijna de helft van de universiteitsstudenten in deze Maasstad heeft het oordeel 'goed' over voor de universiteit. Als je bedenkt dat slechts een kleine twintig procent het stempel 'slecht' op hun universiteit plakt, is het resultaat toch niet echt negatief. Eén ding moeten we de EUR in ieder geval nageven, ze zijn behoorlijk zelfbewust. Het vergt toch minstens behoorlijk wat lef om een externe instelling te laten meten wat je eigen studenten vinden van zaken als je informatievoorziening, de tentamens en de colleges.
Ook hier in Eindhoven is ooit het idee gerezen om bij de studenten hun tevredenheid te peilen. In februari 1995 maakte Cursor al melding van het plan van het college van bestuur om een satisfactie-onderzoek uit te gaan voeren. Zij hadden vooral veel te klagen over het imago van de universiteit en hoopten hier op deze manier meer inzicht in te krijgen. Het CvB ging er toen van uit dat de resultaten dat collegejaar nog bekend zouden zijn. We zijn intussen ruim een jaar verder, maar hebben van het satisfactie-onderzoek niets meer gehoord. Niet echt bevredigend... Mocht het er ooit nog van komen, dan hebben we in ieder geval al een oordeel klaar over de ambtelijke molen.

Snelle kapsels

Aanstaande zondag, 26 mei, gaat een aantal sportieve studenten en medewerkers weer zwemmend, lopend en - last but not least - fietsend een deel van een triatlon afleggen. Squadra Veloce zal dan voor de 16de keer de kwart, achtste en trio-thriatlon organiseren.
Ook binnen de vereniging zal de strijd dan losbarsten. Een voorproefje is er al geweest tijdens de trainingskampen, maar nu volgt dan de *grande finale*.
Een van de hoogste idealen van zulke sporters is toch om de snelste te zijn. Enkele leden hebben in ieder geval al iets gedaan om een snel uiterlijk te verkrijgen. Zij hebben namelijk het logo van Squadra in het haar op hun achterhoofd laten scheren. Volgens Johan Barel, een actief lid van Squadra Veloce en deel van het levende kunstwerk, is dit bovendien een mooie afleidingsmanoeuvre voor als zij andere sporters het nakijken geven. Voorwaarde is dan natuurlijk wel dat zij eerst medesporters inhalen, maar wat kan er nog mis gaan met zo'n 'snel' kapsel.

Als je haar maar goed zit.
Foto: Extern

Winnetou moet terug

Indianen zijn een door veel mensen gerespecteerde bevolkingsgroep. Aan bekende indianen zoals Winnetou en Witte Veder werden dan ook meestal bijzondere kwaliteiten toegekend. Vooral de zintuigen van deze mensen werden meestal als uitzonderlijk beschouwd. Op de top van de Witte Dame werd dan ook als kunstwerk een grote, opblaasbare roodhuid geplaatst. Toch wel een veilig idee, zo'n wacht. Na één dag was het echter uit met de pret.
Een stelletje onverlaten klom naar de top en ontvreemdde de indiaan.
Jammer voor hem, want na zijn taak op de Witte Dame zou hij ook nog rond gaan reizen langs musea in Amman, Jakarta, Havanna en Nanjing. Toen kwam echter een anonieme, gouden tip. Een *deep throat* liet weten dat de indiaan zijn tipi had opgeslagen in een studentenhuis aan de Mauritsstraat. Volgens Karel van Dijk, lid van de werkgroep die de Witte Dame voor kunst wil gaan gebruiken, werd hij daar niet aangetroffen. Na een tijdje aandringen werd de werkelijke verblijfplaats van The Big Chief echter achterhaald; hij was ergens in Eersel langs de weg gedumpt. Na de publiciteit rond de verdwijning waren de daders zo geschrokken dat zij er zo snel mogelijk van af wilden. De opluchting over de terugkomst van de indiaan was zo groot dat er snel een deal werd gemaakt met de blanke mannen die de ontvoering op touw hadden gezet.
Gescalpeerd zou er niet worden en andere zware straffen hingen hen ook niet boven het hoofd. Voorwaarde was wel dat zij mee zouden helpen bij de terugplaatsing van deze buffeljager. Ook moeten zij zijn verblijf nu veilig stellen door hem permanent te bewaken.

Adelaar met staartje

Donderdag 2 mei was een zwarte dag voor het Eindhovens Studenten Corps. In het holst van de nacht sloegen onbekende dierenliefhebbers genadeloos toe. Eerst werd ingebroken bij toneelvereniging Doppio, waarna de sluwe inbrekers een gat zaagden in de gipswand tussen Doppio en de E.S.C.-sociëteit. Vervolgens kwam een moker enige malen neer op de gipswand en kropen de dieven door het gat bij het E.S.C. naar binnen. En daar hing Arie, de adelaar van het Corps. Arie werd al eerder op brute wijze gekidnapt, maar nu werd hij ook op de foto gezet en vervolgens voor dood achtergelaten in de tuin van het Corpshuis Apocalypse.
Volgens de geruchtenmolen ontving het Corps vervolgens een duister telefoontje met de boodschap: 'Hee, er ligt een dooie vogel in jullie tuin!' Ook kwam er een anonieme brief, maar die gaf niet veel klaarheid omtrent de identiteit van de daders. In het geruchtencircuit gaan verhalen dat de SSRE het wellicht gedaan zou kunnen hebben, maar zowel de SSRE als het E.S.C. ontkennen dat dit het geval is. E.S.C.-president Kees-Jan van Lier: 'Een actie is niet echt studentikoos als je jezelf niet bekend maakt. Bovendien is er een wand doorgebroken en voor die kosten draait de Bunker nu op. Uit de brief die wij kregen was het wel duidelijk dat het geen vereniging was.' Tot nog toe dus geen spoor van de daders. Het E.S.C. is wel druk op zoek, dus het is niet ondenkbaar dat deze adelaar nog een staartje krijgt.
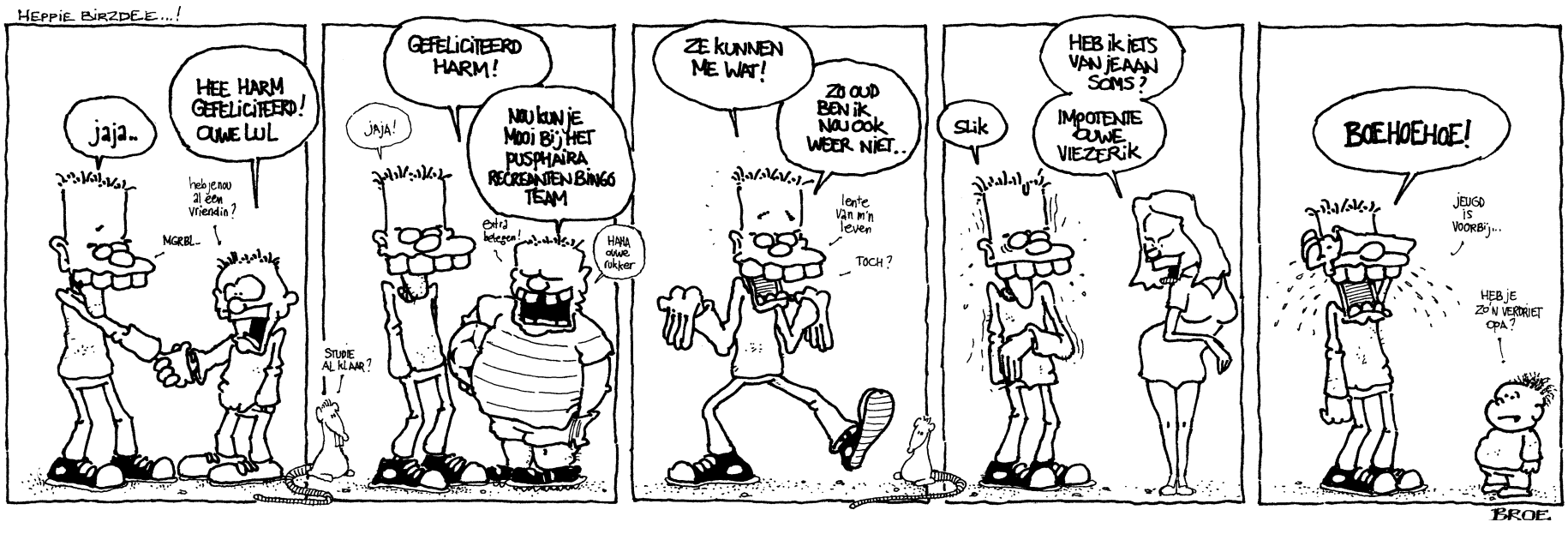
door Jannigje Gerritzen & Willem van Rossum